A więc liczba głosujących w niedzielę na „sanację“ nie przekroczyła w całej Polsce 25 proc. uprawnionych.

Szczegóły na str. 3-ej

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 283 | Czwartek 12 września 1935 r. | Rocznik XLIV

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel 6.06.70

Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 15 groszy za numer
Miesięcznie złotych 3·50
Zagranicą 6 złotych
Konto PKO w Warszawie Nr. 29.129

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 3.50, na prowincji miesięcznie zł. 3.50, zagranicą zł. 6.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

„Wybierają“ teraz do Senatu

Ucieczka od ludu. Przesunięcia klasowe

Zbliża się dzień drugiego aktu „wyborczego“ — wyborów do Senatu.

Rzecz jasna — nie będzie on miał **ani drobnej części** tego znaczenia, co dzień wyborów do Sejmu. Wprawdzie z nowym Sejmem nikt w Polsce nie wiązał żadnych nadziei, ale sejmowe wybory stały się dniem niejako **PLEBISCYTU:** za, czy przeciw „sanacji“. I kraj, obniżając niesłychanie procent głosujących i procent ważnych głosów, wypowiedział się stanowczo PRZECIW! Ujawniła się niesłychanie **wąska podstawa** społeczna „sanacji“: aparat, burżuazja mniejszości narodowych, bardzo zależne i mało uświadomione politycznie „Kresy“. Obecne kierownictwo „sanacji“ z przedziwnem **NIEDOŁĘSTWEM** odsłoniło całemu światu tę prawdę o wąskiej i coraz bardziej niknącej własnej podstawie. Wątpię, czy koła „sanacyjne“ będą wdzięczne za tę niepospolicie „zgrabną“ taktykę polityczną Wicemarszałek W. Makowski uważa w „Gazecie Polskiej“ niegłosujących za **„przybłędów“**. Otóż — po wyborach sejmowych — zaczyna się ludziom wydawać, iż [illegible]aniacze wyborczy okazali się raczej „przybłędami“, obcymi społeczeństwu...

Dzień „plebiscytu“, t. zn. wyborów sejmowych miał duże, bardzo duże znaczenie, bo ujawnił **PRAWDĘ**. Inaczej sprawa stoi z wyborami senackimi. Nie może tu być żadnego „plebiscytu“, bo niema powszechności. A rezultaty polityczne wyborów są znane z góry, bo tak już jest skonstruowana cała senacka ordynacja.

Już ordynacja sejmowa była **UCIECZKĄ OD LUDU**, bo zakazywała ludowi samodzielnego stawiania kandydatur, oddając tę decydującą robotę w ręce odpowiednio skonstruowanych „zgromadzeń“ okręgowych! W Senacie — przypominamy — wyborcy zbierali się na t. zw. zebrania obwodowe, i te zebrania wybierały „delegatów“. Teraz ci „delegaci“ zjadą się na **„wojewódzkie kolegja wyborcze“** — i... wybiorą senatorów? O nie! Sitko musi być gęste i przecedzać tylko, kogo trzeba! Wobec tego „kolegja“ wybiorą dopiero **„komisje główne“** z 15 osób (art. 25 ordynacji). Te „komisje“ ułożą spisy kandydatów. Taki spis będzie przedstawiony owemu wojewódzkiemu kolegjum, a ono ostatecznie „wybiera“. Coprawda, 20 członków „kolegjum“ (art. 27) może uzupełnić listę kandydacką swoim kandydatem, ale w tak nielicznych i zależnych „kolegjach“ będzie to chyba wypadek wyjątkowy.

A więc ucieczka od ludu zupełna, żadnego „plebiscytu“ w sprawie kandydatur niema. **W MROKACH 15-OSOBOWYCH KOMISYJ GŁÓWNYCH“ ROZSTRZYGNIE SIĘ WSZYSTKO.** Jednakowoż ucieczkę od ludu ocenimy należycie dopiero wówczas, gdy przypomnimy sobie, **KTO WŁAŚCIWIE GŁOSUJE**, w owem pierwszem (już minionem) stadjum, gdy się wybiera w obwodach „delegatów“ do wojewódzkich „kolegjów“?

Mamy trzy kategorje senackich wyborców. I-sza **orderowicze;** to przeważnie sami swoi, „sanatorzy“. II-ga „wykształceni“ (szkoła wyższa lub licealna zawodowa); to przeważnie ludzie zamożni, bo u nas wyższe **wykształcenie jest funkcją pieniądza.** III-cia to **samorządowcy i członkowie Izb,** rolniczej, przemysłowej, rzemieślniczej. Tu może być dla okrasy paru robotników ze związków, ale pozatem sami niemal „swoi“ (wszak wiemy, co to są dzisiejsze samorządy) i ludzie bogaci (Izby). Rezultat — nie tylko niemal 100%-we zabezpieczenie interesów „bezpartyjnej partji“, lecz także **przesunięcie klasowe.** Chłop i robotnik, którzy wybierali do dawniejszych senatów, znikają, wysuwają się natomiast warstwy zamożniejsze. Już przy wyborach sejmowych widzieliśmy, jak licznie wypłynęli obszarnicy, magnaci, „lewiatańczycy“. W Senacie przesunięcie będzie znacznie **silniejsze.** A pamiętajmy, że funkcje Senatu w nowej „Konstytucji“ są **wzmocnione** i to [illegible].

Ale pocóż taki Senat? Poza zabezpieczeniem **posad** dla swoich, poza rozdziałem „nagród pocieszenia“ dla przepadłych w wyborach sejmowych, Senat w objętej paniką umysłowości p. Cara miał być **JESZCZE JEDNĄ TAMĄ** dla uniemożliwienia wpływów ze strony opozycyjnych partyj. Zdawałoby się, że sejmowa ordynacja z jej koncesjonowanymi „kandydatami“ daje dość gwarancyj, i to murowanych! Ale panikarz p. Car, wiedząc dobrze, na jakiej wąziutkiej „bazie“ społecznej „sanacja“ musi balansować, gromadził tamę na tamę, by odgrodzić rządzącą „sanację“ od „kochającego“ i „kochanego“ ludu; aby nie dopuścić partyjników. Cóż z tego?! plebiscyt sejmowy i tak rozwiał natrętnie szerzoną legendę o upadku wpływów partyj opozycyjnych!

P. Cz. Znamierowski w swej niemądrej **„Konstytucji styczniowej“**, utrzymanej w słodkawym tonie urzędowego optymizmu, otwarcie powiada (str. 110).

„Konstrukcja wyborów senackich jest poważną *zaporą* dla wpływów *czynnika partyjnego* na życie państwowe“.

Jest. Ale trzeba dodać „partyjnego **opozycyjnego“**, natomiast jest ona **FORTECĄ** dla partji rządzącej. A więc nie przekreśleniem, lecz **WZMOCNIENIEM „PARTYJNICTWA“**. A różnica jest ta, że „partyjnictwo“ opozycyjne, jak pokazał sejmowy plebiscyt, ma ogromne wpływy i reprezentuje społeczeństwo, podczas, gdy „partyjnictwo“ urzędowe siedzi na „aparacie“, a pozatem już niewielu ma za sobą. Czyli że uwagę autora trzeba zmienić tak: konstrukcja Senatu jest **„zaporą dla wpływów czynnika społecznego“**. Wówczas ta uwaga będzie słuszna. Potwierdziły to fakty: na zebraniach obwodowych przy wyborach do Senatu znakomitą większość stanowiły zależne grupy oficerów i urzędników.

„ZAPORA“, — tak, to słuszne określenie. Ma bronić nieliczną załogę przed — społeczeństwem. Czy długo jednak może trwać taki **rozdźwięk** zasadniczy między rządzącą załogą, a niemal całem społeczeństwem? I jak na tem wychodzi to Państwo, o którem tyle się opowiada w „kazionnych“ apologetycznych wydawnictwach?

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

Co się dzieje w Grecji?

Bunt korpusu ateńskiego — Dymisja Kondylisa — Sprawa przywrócenia monarchji

Z Aten donoszą, że sytuacja polityczna w Grecji w związku z powrotem Tsaldarisa i próbami przywrócenia monarchji niesłychanie się zaostrzyła. W Atenach krążą najsprzeczniejsze pogłoski na temat zamiarów Rządu. Nie ulega już wątpliwości, że Rząd Tsaldarisa zarządzi plebiscyt w sprawie restauracji monarchji w ciągu października.

We wtorek rano ukazała się w Atenach odezwa do narodu, wydana przez Rząd w sprawie plebiscytu.

W tej odezwie premjer wyraża pogląd, iż najodpowiedniejszym ustrojem Grecji jest monarchja, oparta na.. instytucjach demokraty[illegible]

W południe zwołano nagle nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów. Na mieście pojawiły się najdziksze pogłoski o nowym przewrocie, buncie wojsk i t. d. Jak informuje agencja Havasa gen. Panayotakos, dowódca okręgu korpusu w Atenach, uważany za męża zaufania premjera Tsaldarisa, został niespodziewanie odwołany ze swego stanowiska przez min. Kondylisa. Gen. Panayotakos odmówił wykonania tego rozkazu i porzucenia tego stanowiska bez wyraźnego rozkazu premjera Tsaldarisa. Panayotakos zgromadził jakoby dokoła siebie kilka oddziałów garnizonu ateńskiego, na które może liczyć.

Posiedzenie Rady Ministrów było podobno bardzo burzliwe. Zakończyło się ono złożeniem dymisji przez gen. Kondylisa. Agencja ateńska donosi, że Rada ministrów uważając, iż zatarg był następstwem nieporozumienia, skłoniła gen. Kondylisa do cofnięcia dymisji.

W czasie posiedzenia Rady Ministrów w kuluarach Izby wynikła bójka, przyczem obecny tam gen. Panayotakos który usiłował interwenjować, został lekko ranny.

Uchodzący za republikanina minister spraw wewnętrznych Perykles - Rallis podał się do dymisji. (PAT).

Trudności walutowe Włoch

Bilans Banku Włoch z dn. 30 sierpnia r. b. wykazuje dalszy spadek zapasu złota z 4.901,6 milj. lirów do 4.700,5 milj. lirów. Obieg banknotów wzrósł z 13,707, 5 do 14,094,2 (w milj. lirów). Wbrew zapewnieniom włoskiego ministra skarbu, spadek zapasu pokrycia przekroczył liczbę 500 milj. lirów. Wzrost obiegu nosi wyraźnie inflacyjny charakter.

C.K.W.

Przypominamy, że jutro o g. 10 r. w lokalu przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie odbędzie się posiedzenie C. K. W. P. P. S.

Mandat nad Abisynją

Pomysły, które mocarstwom zaszczytu nie przynoszą

Korespondent genewski „Times'a“ donosi, że w kołach zbliżonych do delegacji angielskiej omawiany jest projekt zbiorowego mandatu nad Abisynją. Dotychczas nie wiadomo, jaka będzie zastosowana procedura. Rada Ligi Narodów może bezpośrednio mianować wysokiego komisarza i własnych urzędników, lub też polecić sprawowanie mandatu trzem państwom sygnatarjuszom układu z 1906 r., a więc Anglji, Francji i Włochom.

Koła delegacji angielskiej podkreślają, że niezbędnym warunkiem jest swobodnie wyrażona zgoda Abisynji na to rozwiązanie. Korespondent twierdzi, że Laval i członkowie delegacji francuskiej ustosunkowują się przychylnie do koncepcji mandatu zbiorowego, tem samem odstępując od swego planu pierwotnego, który przewidywał powierzenie mandatu nad Abisynją wyłącznie Włochom. Korespondent dodaje, że według posiadanych przez niego informacyj prawa suwerenne Negusa będą bardzo ograniczone. Dlatego też należy się liczyć z poważnemi trudnościami.

Według doniesień dzienników i agencyj z Addis Abeby, Negus zajmuje nieustępliwe stanowisko wobec projektu mandatu międzynarodowego, lub też mandatu powierzonego Włochom. Rządowe koła abisyńskie wyrażają niezadowolenie z powodu nieuchylenia zakazu wywozu broni do Abisynji.

Cesarzowa Abisynji wygłosi w nocy z wtorku na środę przemówienie transmitowane przez radjo do kobiet całego świata. Cesarzowa będzie mówiła w swym języku ojczystym a słowa jej będą tłumaczone na angielski przez księżnę Czaj. — Władczyni abisyńska zwróci się z apelem do kobiet o utrzymanie pokoju. Mowa cesarzowej będzie transmitowana przez amerykańskie towarzystwa radjowe.

(ATE)

Nasz „Znak Solidarności“!

Czy już go posiadasz? Tylko do 23 września można go jeszcze nabywać.

Zamówienia należy zgłaszać do Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. (Warszawa, Warecka 7).

Albańskie wyroki

Dwudziestu trzech uczestników powstania w Fieri skazano na karę śmierci, 10 na dożywotnie więzienie, 12 na 15 lat więzienia, 50 oskarżonych uniewinniono.

(PAT.).

Francja poprze Anglję

w sprawie konfliktu włosku-abisyńskiego?

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph" dowiaduje się, że jeśliby w konflikcie włosko-abisyńskim wytworzyła się sytuacja, w której Wielka Brytanja uważałaby za swój obowiązek zaproponowania sankcyj, to Francja udzieliłaby jej swego pełnego poparcia.

Baron Aloisi oświadczył korespondentowi genewskiemu „Petit Journal", że Liga Narodów straci wszelki autorytet o ile nie zdoła opanować obecnego przesilenia. Niepowodzenie Ligi Narodów może mieć poważne następstwa.

Poseł abisyński w Paryżu Tecle Havariate oświadczył przedstawicielowi tego samego pisma, że Abisynja nie ma zamiaru w chwili obecnej wysuwać nowych wniosków. Rząd abisyński czeka na wyniki prac komitetu pięciu, lecz nie odstąpi od swych słusznych praw.

Dzienniki francuskie omawiają obszernie rokowania genewskie, podkreślając stanowisko nacechowane rezerwą delegacji włoskiej, oraz niepowodzenie delegata sowieckiego Litwinowa, który nie został obrany wiceprzewodniczącym Zgromadzenia.

„Le Journal" zaznacza z ironją, że Litwinow zdołał uzyskać 29 głosów na 53. Premjer belgijski Van Zeeland wyraził gotowość zrzeczenia się swego mandatu na korzyść Litwinowa. Projekt ten został jednakże odrzucony, ponieważ rzuciłby jeszcze bardziej jaskrawe światło na porażkę delegacji sowieckiej.

Z kół delegacji sowieckiej zapewniają, że Litwinow wycofał przed głosowaniem swoją kandydaturę, tak, że głosowanie nie miało praktycznego znaczenia.

Reuter donosi, że w sierpniu przepłynęło do Wschodniej Afryki przez Kanał Suezki 26.445 żołnierzy włoskich 1736 żołnierzy wróciło ze Wschodniej Afryki do kraju (PAT.)

Moskwa stanie się portem

Olbrzymi kanał połączy Wołgę z Moskwą

Wedle doniesień z Moskwy — Rząd sowiecki ostatecznie zatwierdził projekt budowy kanału, łączącego Wołgę z rzeką Moskwą.

Budowa tego kanału ma być urzeczywistniona w ramach drugiego planu pięcioletniego. Koszta budowy preliminowane są w sumie 1.400.000.000 rubli. Budowa kanału ma być połączona z realizacją planu elektryfikacji Rosji Centralnej. Wybudowano nad kanałem hydrostacje, mają produkować około 150 milj. kilowatów prądu elektrycznego, Moskwa przez połączenie z Wołgą stanie się jednym z większych portów rzecznych. Prasa sowiecka, opisując szczegółowo wielkie rozmiary robót, związanych z budową kanału, zaznacza, że kiedy fale Wołgi dotrą do starożytnych murów moskiewskiego Kremla, cały kraj przekona się o wielkich korzyściach gospodarczych tego gigantycznego projektu". (ATE.).

Sen. Long umarł

Z Baton Rouge donoszą: Prezydent Roosevelt zamieścił w prasie oświadczenie, wyrażające ubolewanie spowodu zamachu na natora, oraz surowego potępienia hów kongresu opublikowało w prasie wyrazy współczucia dla senatora, oraz surowego potępienia dla sprawców zamachu.

We wtorek stan zdrowia sen. Huey Longa znacznie się pogorszył. Dokonano trzykrotnie transfuzji krwi. Mimo to, po kilkugodzinnej agonji Long zmarł.

Proces urzędników skarbowych

w Krakowie

We wtorek, o godz. 9-ej rano, rozpoczęła się przed Sądem Okręgowym w Krakowie rozprawa urzędników krakowskiego Urzędu Skarbowego.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Czesław Haliński, Karol Matuszka, Władysław Solecki, Władysław Ziarko, Tadeusz Daczkowski i Marjan Płaskura, wszyscy oskarżeni o to, że w latach 1923 do 1934, jako kasjerzy i licytatorzy I i II krakowskiego Urzędu Skarbowego, przywłaszczyli sobie wpłacane im przez płatników kwoty pieniężne, nie przekazując ich dalej.

Razem wszyscy oskarżeni zdefraudowali sumę 98.265 zł.

Na rozprawę, która potrwa 5 dni, wezwano 28 świadków.

Radjo a wybory B.B.W.R.

W sobotę i w niedzielę radjo nadawało utra-„sanacyjną" „pogadankę wyborczą", w wykonaniu jakiegoś anonimowego mówcy.

Jeden z abonentów zwrócił się telefonicznie do dyrekcji radja z pytaniem, kto jest wykonawcą tej budującej „pogadanki". Odsyłano go od jednego wydziału do drugiego; w rezultacie oświadczono, że „nie mogą podać nazwiska mówcy".

Informator nasz ze słusznem oburzeniem zwrócił uwagę urzędnikowi „Radja", z którym rozmawiał, że nie poto opłaca abonament radjowy, aby zmuszony był wysłuchiwać tego rodzaju bredni; pozatem dziwnym wydaje mu się fakt konspirowania nazwiska mówcy (zresztą po głosie i sposobie mówienia domyślał się ponad wszelką wątpliwość, kim był ten anonimowy rzecznik „ideologji").

Z różnych stron abonenci radjowi zwracają się do nas z tą samą skargą na niewłaściwą agitację, uprawianą przez radjo, z którego przecież nietylko „sanatorzy" korzystają!

Rokowania polsko-gdańskie

Z Gdańska donoszą agencji PRESS:

Toczące się obecnie rokowania polsko - gdańskie dotyczą 3 zasadniczych zagadnień, które wymagają szybkiego uregulowania.

Władze wolnego miasta zabiegają o przyznanie Gdańskowi nowych kontyngentów importowych z Niemiec. Lista kontyngentów przyznanych Gdańskowi na przywóz z Niemiec wygasła dnia 1-go września r. b. W Gdańsku liczą się z możliwością szybkiego zakończenia polsko - niemieckich rokowań handlowych w Berlinie i przy tej sposobności pragną uzyskać nowe kontyngenty importo[illegible]

Drugim tematem rokowań polsko-gdańskich jest kwestja nowej polsko - gdańskiej umowy portowej. Obowiązująca obecnie umowa wygasa dnia 1 października r. b. Wolne miasto Gdańsk domaga się, aby w nowej umowie zagwarantowane było równomierne wykorzystywanie portów w Gdyni i Gdańsku przez polski handel zamorski.

Przedmiotem rokowań są wreszcie żądania polskie, domagające się uchylenia gdańskich przepisów dewizowych, które utrudniają obroty gospodarcze Polski na terenie wolnego miasta. Do kompleksu zagadnień walutowych należy również kwestja polityki walutowej Banku Gdańskiego i wpływu strony polskiej na tę politykę.

Rokowania dotychczasowe nie dały jeszcze konkretnych wyników. (Press).

Ile wydają hitlerowcy na propagandę?

Niemieckie czasopismo emigracyjne „Weltbühne" zestawiło sumy, które składają się na fundusz propagandowy Trzeciej Rzeszy.

Budżet zwyczajny w r. ub. przeznaczył na propagandę 28 miljonów mk. Podatek z reklam przynosi 40 miljonów. Radjo niemieckie przeznaczyło na propagandę nadwyżkę dochodów w wysokości 36 miljonów. Na Urząd Informacyjny, który spełnia też rolę propagandową, wyznaczono 40 miljonów. Oprócz tego Min. Propagandy ma fundusz specjalny w sumie 25 miljonów mk., przeznaczony wyłącznie na przekupstwa zagranicą. Razem 140 miljonów.

Z sumy tej połowa idzie na propagandę zagraniczną, na którą jeszcze 40 miljonów czerpie się z innych źródeł.

Ale to jeszcze nie wszystko. Niemcy zagranicą, zorganizowani w różnych stowarzyszeniach, dają rocznie 50 miljonów. Wydział Zagraniczny partji hitlerowskiej przeznacza na propagandę 9 miljonów. Rudolf Hess, zastępca Hitlera, ma fundusz dyspozycyjny w wysokości 7 miljonów. Hitlerowcy zagraniczni dostają na propagandę 5 miljonów, ale dla celów „specjalnych" mogą otrzymać 20 miljonów. „Front Pracy" (pieniądze robotnicze!) wydaje na propagandę zagraniczną 8 miljonów. Reichswehra — conajmniej również tyle.

Jeżeli nawet nie policzyć innych jeszcze sum, pochodzących z prywatnych firm, zwłaszcza żeglugi, to okaże się, że na propagandę i szpiegostwo idzie rocznie 262 miljony mk. Zgóra ¼ miljarda mk.

Katastrofa kolejowa

na stacji Dęble pod Krakowem

W poniedziałek wieczorem wydarzyła się katastrofa kolejowa tuż za stacją Kraków-Dębie.

Motorówka, powracająca z Czyżyn wjechała na manewrującą lokomotywę z dwoma wagonami towarowemi. W wyniku zderzenia zostały lekko ranne 4 osoby.

Przód motorówki, oraz lokomotywa uległy uszkodzeniu.

Po wypadku wezwano pogotowie ratunkowe, które opatrzyło rannych, a mianowicie: Józefa Łopatkę (lakiernika), żonę jego, Zofję Łopatkową, Wojciecha Leszczyńskiego (murarza) i Andrzeja Malinowskiego (piekarza).

Przegląd prasy

PO WYBORACH

Prasa „sanacyjna" nie daje oceny wyborów. Bo co tu pisać, gdy cyfry są wymowne i jasne. Pisma prorządowe usiłują jedynie zasłonić: wytłumaczyć jakoś klęskę. Podaje się różne tendencyjne wyliczenia. „Express" zagalopował się najdalej. Urągając rzeczywistości pisze: „tylko 28% wyborców odsunęło od urn partje i deszcze" (Oczywiście, przedewszystkiem deszcze), a dalej jeszcze lepiej. „Wzrost o 43 proc. wyborców w obozie państwowym". Te niepoważne opowieści są, oczywiście, dementowane przez prasę nietylko niezależną, ale jako tako przyzwoitą.

Daleki od walki z „sanacją" „Wieczór Warszawski" wskazuje na dziwne niekonsekwencje w cyfrach podawanych przez PAT., który robi co może, aby jakoś „wyinterpretować" wynik wyborów:

„Według danych urzędowych PAT-a, w całym kraju uprawnionych było ogółem do głosowania 16,282,347 osób. Udział w głosowaniu wzięło 7,575,681 osób. Przeciętna więc frekwencja wynosi — według danych PAT-a, 46,51 procent. Zestawienie to należy uzupełnić zestawieniem innem, a mianowicie dokonanem na podstawie również przez PAT podanych cyfr głosów, jakie padły na poszczególnych kandydatów. Zsumowawszy te cyfry z wszystkich okręgów, otrzymamy liczbę 11.347,105. Ponieważ każdy wyborca miał prawo głosować na dwóch kandydatów, — należy cyfrę podzielić przez 2 i wtedy uzyskamy liczbę 5,673,552. Między cyfrą 7,575,681 obywateli, biorących według danych PAT-a udział w wyborach, a cyfrą 5,673,552, obliczoną w ten sposób powstaje różnica 1,902,129".

Ale na tem nie kończą się... braki PAT'a i dzienników „sanacyjnych". Nie podają one zupełnie, na przykład ilości oddanych świadomie nieważnych głosów, których liczba była bardzo duża. „Polonia" twierdzi, że 30% głosujących na Śląsku oddawało kartki nieważne. Prasa zagraniczna twierdzi, że nieważnych kartek było miljon. Co więcej pisma „sanacyjne" zaracho wują na swą korzyść liczenie głosujących Ukraińców, Niemców i Żydów. Wszystkie głosy mniejszości narodowych zalicza „sanacja" do swego obozu i dopiero czyni fałszywe porównania z wyborami w r. 1930. Za pomocą takich sztuczek można dojść w wyliczeniach do najbardziej fantastycznych wniosków.

„Gazeta Polska" w poniedziałek pisała, że tam, gdzie jest większe uświadomienie, tam była większa frekwencja. Tymczasem z cyfr, podanych przez P. A. T. wynika coś wręcz odwrotnego. Najmniej ludzi głosowało w Warszawie, a najwięcej w województwach poleskim, nowogródzkim i wołyńskim. Czyżby doprawdy tam było największe uświadomienie i najwyższy poziom kulturalny?

Najkomiczniej wyglądają tłumaczenia pism prorządowych, że mała frekwencja była wynikiem niepogody, deszczów, powodzi a nawet odpustów, nabożeństw i burzy na Bałtyku. Do tej litanji tłumaczeń „Dziennik Poznański" jeszcze dodaje: „na zmniejszenie frekwencji wpłynęły pozatem liczne pielgrzymki religijne i manewry wojsko[illegible]".

A propos tych strasznych powodzi, które rzekomo według depesz poniedziałkowych tak okrutnie miały zagrażać życiu i mieniu nieszczęsnych „sanacyjnych" wyborców — to nie od rzeczy będzie zauważyć, że „groźna powódź" już według tego samego PAT. przestała wogóle istnieć. Istniała bowiem tylko w fantazji gorliwych koresponden[illegible].

Ale są pisma w „sanacji", które nie przemilczają tak, jak „Kurjer Poranny". „Gazeta Polska" klęski wyborczej albo nie fałszuje, jak „Czerwoniaki" wyników.

„Kurjer Polski" przyznaje, że frekwencja była mała. Tłumaczy ten fakt ostrą agitacją opozycji i pociesza się, że na przyszłość będzie lepiej. Organ „lewiatański" ma zresztą powody do radości P. Wierzbicki i inni wodzowie fabrykantów poprzechodzili, tak samo, jak konserwatyści - ziemianie. Przy wyborach powszechnych to — by [illegible].

Najszczerzej do sromotnej przegranej przyznaje się „Czas":

„Abstynencja była znaczna. Nie [illegible] na ścisła cyfra, ustalająca stosunek procentowy głosujących do uprawnionych. Przypuszczamy, że nie przekroczy ona 40 proc. Jest to mało, o wiele mniej, niż przy poprzednich wyborach. Czytelnicy „Czasu" wiedzą, jak wielki nacisk kładliśmy na liczny udział wyborców w głosowaniu. Nie mamy [illegible] wać, że słabą frekwencję wyborczą uważamy za objaw bardzo niepomyślny. Nie będziemy tłómaczyć tego objawu deszczem, niepogodą. Trzeba po męsku spojrzeć na to, co się stało, nie trzeba sobie tłómaczyć niewątpliwego zła ni[illegible]".

Przyczyny małej frekwencji zdaniem „Czasu" są dwie. Jedna to:

„brak dostatecznego zainteresowania u społeczeństwa sprawami publicznemi. Społeczeństwo, jak to pisaliśmy parę dni temu, czuje się bezwolnym przedmiotem woli rządzących, nie wierzy, by mogło być choć częściowo współtwórcą tej woli, nie wierzy, by mogło na bieg spraw państwowych wywrzeć jakiś wpływ, i dlatego ogranicza się w najlepszym razie do roli obserwatora, czynnego udziału w życiu publicznem nie chce brać, bo... [illegible]".

A druga przyczyna niepowodzeń „sanacji" leży w złej taktyce B. B. W. R.

„Jako organizacja, mająca związać społeczeństwo z obozem pomajowym, Blok nie zdał egzaminu. Organizacja terenowa Bloku nie stała na wysokości zadania. Ludzie, piastujący w tej organizacji stanowiska kierownicze, byli źle dobrani, nie cieszyli się zaufaniem.

Wady i braki terenowej organizacji Bloku, przyczyniły się w znacznym stopniu do niedzielnej absytnencji. Resztę winy ponoszą niższe instancje administracji państwowej. Funkcjonarjusze i działacze Bloku oraz urzędnicy administracji publicznej — to były bowiem te dwie kategorje ludzi, z którymi przeciętny obywatel się stykał, i których uważał za reprezentantów. I jedni i drudzy popełnili błędy, których rezultatem jest stronienie społeczeństwa od udziału w życiu publicznem, tak jaskrawo w niedzielnych wyborach zaznaczone".

Dopiero teraz zaczynają coś niecoś rozumieć.

S-ek.

Franciszek Nowicki

Poeta Tatr

Jak donieśliśmy już, zmarł Franciszek Nowicki, świetny poeta polski.

Przez pewien czas stał on bardzo blizko naszego, socjalistycznego obozu. Brał nawet udział w pracy partyjnej. Z pionierami naszego ruchu w Małopolsce, np. z tow. Daszyńskim, łączyły go bliskie, serdeczne stosunki. Jeśli weźmiemy tom I niezmiernie interesujących „Pamiętników" Daszyńskiego, znajdziemy tam wielokrotne wzmianki o Nowickim. Za młodu, w latach akademickich stał Nowicki na czele radykalnej „Czytelni Akademickiej" w Krakowie. We Lwowie brał udział w pertraktacjach pojednawczych pomiędzy dwiema, wówczas rywalizującemi ze sobą organizacjami partyjnemi. Naturalnie, było to wszystko w zaraniu naszego ruchu. Sympatykiem pozostał do końca.

Fr. Nowicki był poetą — prawdziwym, szczerym, utalentowanym. Był jednym z pierwszych — którzy, walcząc z „pozytywizmem", ideą „pracy organicznej", stali się pionierami „Młodej Polski". Wydał w roku 1891 w Krakowie tom swoich „Poezyj". Odnajdziemy tam — zgodnie ze społecznem stanowiskiem działacza — silną nutę społeczną.

Do dziejów literatury wchodzi Nowicki przedewszystkiem, jako poeta Tatr. Tatry odegrały, jak powszechnie wiadomo, ogromną rolę w poezji polskiej. Szereg wybitnych, znakomitych poetów poświęcił swe pieśni Tatrom. Tetmajer, Jerzy Żuławski, Kasprowicz, Asnyk, Pol... Niedarmo historycy literatury w swych klasyfikacjach nierzadko stwarzają dział „Poeci Podhala". Otóż Sonety tatrzańskie Nowickiego należą do rzeczy najpiękniejszych, poświęconych Tatrom. Niektórzy stawiają je — obok sonetów Mickiewicza. Któż z turystów tatrzańskich, nawet początkujących, nie zna pięknego „Zawratu":

„Stanąłem na przełęczy... świat
czarów przedemną
Wzrok zdumiony weń topię,
podziw duszę tłoczy...
Dołem — stawy czernieją, jak
piór pawich oczy,
W górze pleśń!... ale myślą
stworzona nadziemna"

Wśród poetów tatrzańskich Fr. Nowicki zajmuje miejsce odrębne. W swej pięknej symbolice bowiem ujawnia niespodziewanie społeczne pierwiastki! Moment wolności, niepodległości brzmi silnie. Wspinając się po górach, poeta wciąż pozostaje bojownikiem społecznym. Zapytuje siebie o przyczyny swej tęsknoty ku Tatrom:

„Tatry!.. Czemuż jak siedzib
szukające ptaki,
Myśli moje ku waszej zamarłej
pustyni
Lecą przez mgłę tęsknoty i przez
marzeń szlaki?"

I odpowiada — motywem wolności:

„O pustyni tatrzańska! Bo na
tym obszarze
Całej mej ojczyzny — o skalna
świątyni —
W tobie jednej są jeszcze —
swobody ołtarze"

Ten motyw wolności wraca jeszcze nieraz, np. w „Kozicy". Piękna jest symbolika Nowickiego, gdy np. Tatry nazywa „skamieniałym snem Stwórcy". Czasami wydaje się dziś może nieco przesadną, gdy np. w „Zamarzłym Stawie pod Zawratem" Nowicki daje taki obraz:

„To piekło zamrożone!.. pierzchły zeń Szatany
I zamarzły — skał rzędem dokoła gardzieli".

Ale to były inne czasy, inne gusta, inne formy.

„Sonety tatrzańskie" Nowickiego pozostaną jednak nazawsze pięknym ustępem w dziejach poezji polskiej.

I w naszych, socjalistycznych szeregach niech nie będzie zapomniany ten pionier socjalizmu i utalentowany poeta. Trudno — rozumiem — w dzisiejszych czasach urządzać specjalne akademje, ale można na innych akademjach, uroczystościach TURowych czy wieczorach literackich zadeklamować „Tatry", „Zawrat" lub „Szarotkę" i poświęcić kilka słów autorowi. Teksty? W roku 1905 w Tarnowie wyszły w II-gim wydaniu „Pieśni czasu". Tatrzańskie wiersze można znaleźć także w książce Kantora „Tatry w poezji polskiej" (Jarosław, 1909).

Kazimierz Czapiński.

Posiedzenie

Prezydjum Centralnego Wydziału Kobiecego

Posiedzenie prezydjum Centralnego Wydziału Kobiecego odbędzie się w piątek, o godz. 7-ej wiecz. w lokalu Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci, Al. Trzeciego Maja 2.

23 nowych krążowników

Departament marynarki amerykańskiej zawarł umowy na budowę 23-ch nowych okrętów wojennych, a mianowicie jednego lotniskowca, 15 kontrtorpedowców, 6 łodzi podwodnych i jednego krążownika lekkiego typu.

Wybory B. B. W. R.

Po dniu 8 września

Spokojna analiza

Cyfry i fakty

Dane liczbowe o rezultacie wyborów BBWR. są już mniej-więcej ustalone urzędowo. Mogą wypaść jeszcze jakieś różnice, ale nie zmieniają one całości obrazu. Dla naszej oceny rzeczowej bierzemy narazie za podstawę wyłącznie dane urzędowe, t. j. komunikaty PAT. i wiadomości własne prasy „sanacyjnej". Zaczniemy od kwestji, omówionej już w naszym wczorajszym artykule wstępnym.

„ZAGADKA" ZIEM WSCHODNICH.

Warto porównać.

P. W. Sławek w Warszawie — 29.319 głosów.

P. B. Podoski w Kobryniu — 127.744 głosów.

P. W. Stpiczyński w Warszawie — 15.105 głosów.

P. L. Sachorzewski w Kowlu — 133.276 głosów.

P. B. Pochmarski w Krakowie — 16.213 głosów.

P. Hołyński w Kobryniu — 123.479 głosów.

P. W. Pełczyńska w Wilnie — 12.360 głosów.

P. J. Hoffman w Równem — 108.041 głosów.

Byłoby rzeczą zbyt śmieszną twierdzić, że akurat Polesie wykazało tak imponujące przywiązanie do BBWR i taki entuzjazm do nowej ordynacji wyborczej, że ruszyło, jako jeden mąż, by poprzeć p. Podoskiego albo p. Hołyńskiego, którzy z tymże Polesiem w sensie „regjonalnym" nie mają, o ile wiemy, absolutnie nic wspólnego.

„CUD" NA POLESIU.

Z Polesiem właśnie bywają zawsze kłopoty największe. Według zestawień urzędowych głosować miało w okręgach woj. Poleskiego 356.374 osoby pod kierunkiem ogólnym p. woj. Kostka - Biernackiego. Tabelę dokładną podał „Kurjer Poranny". Aliści — oddano ponad głosów aż 425.228. Tak wypada ponad wszelką wątpliwość z prostego zsumowania danych urzędowych. Nie było widocznie w całem tem niezwykłem województwie ani jednego głosu nieważnego. „Poleszucy" zapoznali się — wbrew żalom „Czasu" — z nową ordynacją wyborczą o wiele solidniej, niż mieszkańcy stolicy. I mimo to — wyobraście sobie! — kandydaci, poczynając od p. Podoskiego, otrzymali o

68.854 głosów

więcej, niż ... wogóle głosowało osób.

Doprawdy, niezwykła sytuacja...

NA WOŁYNIU.

Na Wołyniu zaś, tuż obok, wyszło akurat odwrotnie. Głosowało podobno w tem województwie, które przed paroma laty również „masowo" obdarzyło swem „zaufaniem" ks. Radziwiłła i p. Wiślickiego, teraz otrzymało nową, mniej głośną, „ekipę" kandydacką, ni mniej, ni więcej, — tylko **632.213** osób, prawie trzy razy więcej, niż w Warszawie. „Kandydaci" natomiast — ciągle według danych urzędowych — skupili wszyscy razem **460.208** wyborców. Innemi słowy

172.001 głosów

musiało chyba być nieważnych. Inaczej tego wytłomaczyć niesposób.

Te dwa zestawienia „kresowe" zwalniają nas od dalszych komentarzy. I „astronomiczne" liczby trzeba jednak ogłaszać... z jakimś

Nieprawdaż?..

MAŁOPOLSKA.

W województwie krakowskiem mamy wyraźną linję rozwojową cyfr. Wyborców stawiło się w obu okręgach miasta Krakowa 49.981. Mała frekwencja w Tarnowskiem, Rzeszowskiem, Bocheńskiem. Im dalej na wschód — z wyjątkiem samego Lwowa — tem szybciej rosną cyfry, i znowu dochodzą do setek tysięcy w Brzeżanach, w Czortkowie. Spadają mocno w Drohobyczu, Kałuszu, t. j. w ośrodkach przemysłowych.

B. KONGRESÓWKA, WIELKOPOLSKA I POMORZE mają wszędzie cyfry niewielkie i w Zawierciu, i w Częstochowie, i w Płocku, i w Poznaniu, i w Toruniu, i w Grudziądzu, no i przedewszystkiem w Łodzi.

ŁÓDŹ.

W Łodzi wybrano tylko czterech posłów zamiast „należnych" sześciu. Dla dwóch... zabrakło głosów. Frekwencja

nie sięgała

20%.

P. Minoberg jedyny uzyskał 17.155 głosów chasydów i geszefciarzy, p. Wadowski — 14.973 głosy, p. Waszkiewicz — 12.712 głosów, p. Wymysłowski — 11.776 głosów. Inni kandydaci mieli 9.846 (p. Biłyk), 5.170 (p. Rau) i t. p. Łódź robotnicza przemówiła bardzo wyraźnie.

Zestawień cyfrowych możnaby dać jeszcze dużo. Powrócimy zresztą do nich zapewne nie raz jeden. Te jednak, któreśmy podali, wystarczają dla wniosku ogólnego.

P. A. T. ocenia udział w głosowaniu na

46,5%

ogółu uprawnionych w całem Państwie. P. A. T. stwierdza oficjalnie, że

przeszło połowa

uprawnionych **nie głosowała**. Jeżeli jednak teraz pozostawimy na stronie **województwa Wołyńskie, Poleskie, Nowogródzkie**, otrzymamy obraz całkiem inny, nie przekraczający

22—23%

dla Polski rdzennej nawet z województwami południowo - wschodniemi, gdzie kierownictwo „Undo" zrobiło swój jedyny w swoim rodzaju „kompromis" z obozem „sanacyjnym", kompromis, opisany przez nas przed paroma dniami.. „Burze morskie" i „wylewy rzek" niewiele, doprawdy, tu pomogą.

CI, KTÓRZY UPADLI

Przejdźmy do kilku charakterystycznych zdarzeń personalnych.

P. **Sanojca** w dalekiej **Kołomyi** runął zebrawszy aż 38.775 kołomyjskich głosów. Nie obliczył, że wchodzą w grę setki tysięcy a nie marne dziesiątki tysięcy głosów.

P. R. **Burda** padł bez chwały i bez boju w duszach wyborców z marnemi 14.962 głosami.

P. L. **Korzenny**, którego miłą ulotkę o p. Wojciechowskim drukowaliśmy niedawno, nie przekroczył 4.943 głosów.

P. **Mackiewicz** ma w Wilnie 7.333 zwolenników, a konkurencyjny p. **Okulicz**, chociaż też przepadł, zebrał ich 11.560.

P. **Taurogiński** — Robespierre wileńsko - trockiego powiatu niewytrzymał szturmu p. **J. Prystorowej**, pobiła go o 4.000 głosów, wsparta o wszystkie możliwe wpływy.

LUDZIE „DYWERSJI".

Kierowników ostatniej „dywersji" w Str. Ludowem spotkała zasłużona kara, której byliśmy zresztą najzupełniej pewni.

P. M. **Róg** uzyskał 19.996 głosów, p. H. **Wyrzykowski** — 9.192, pełen wabań p. **Koter** — 4.184.

Przeszedł jeden bodaj p. Tatarczuk w Łukowie pod skrzydłami opiekuńczemi p. Miedzińskiego.

Z. Z. Z.

Z. Z. Z. otrzymał koniec końców dwóch posłów: p. **Gardeckiego** w Warszawie (aż 13.034 głosy) i p. **Gdulę** w Krakowskiem. P. **Pączek** w Warszawie na Pradze uzyskał 9.786 głosów wobec 15.287 dla wodza „Lewjatana" p. Wierzbickiego. Na Pradze przepadł zarazem i **Dabalewicz**.

Bardzo to wypadło... dotkliwie dla tej grupy w Z. Z. Z., która uważała udział w **takich** wyborach za „obowiązek obywatelski".

Tyle na dzisiaj. Temat nie jest, oczywiście, wyczerpany. Narazie naukę moralną dla p.p. twórców ordynacji wyborczej możnaby sformułować tekstem znanego przysłowia rosyjskiego:

> „żona podoficera sama sobie... dała w skórę".

S. K.

Meteorologowie a wybory

Prawdopodobnie był to tylko zbieg okoliczności, że w niedzielę, w dzień wyborów, obradował w stolicy międzynarodowy zjazd meteorologów.

Złośliwi jednak utrzymują, że to „sanacja" sprowadziła z całego świata „Pimowców", by zapewnić sobie piękną pogodę w dzień wyborów.

Nie to jednak nie pomogło, gdyż prawie w całym kraju lało w niedzielę jak z cebra, i temu wyłącznie przypisać należy — według urzędowych zapewnień — słabą frekwencję wyborców.

W stolicy opowiadają sobie na ucho, że wśród „Pimowców" większość stanowili ludzie obcych „agentur", którzy zwąchali się z opozycją.

Jest to ohydne oszczerstwo! Dowodem czego może służyć fakt, że gdy „Pimowcy" zebrali się przed gmachem Staszyca dla sfotografowania się, nie mogli zapewnić sobie 5 minut pięknej pogody i musieli zrobić „przyjemny wyraz twarzy" pod rozpostartemi parasolami.

Najprawdopodobniejsze jest przypuszczenie, że wpływ meteorologów na kształtowanie się pogody równa się wpływowi „sanacji" na społeczeństwo polskie.

B.

Bez dwuch

Do nowego Sejmu w stu procentach „sanacyjnego" nie weszli dwaj cesolowi mężowie „sanacji".

Nie wszedł p. Józef Sanojca z Kołomyi i nie wszedł p. Rudolf Burda z Przemyśla, dwie ozdoby „sanacji" w poprzednich dwuch sejmach.

Kto bliżej przyjrzał się pracy ustawodawczej obozu „sanacyjnego" w trzecim i czwartym Sejmie, temu trudno wyobrazić sobie przyszły Sejm bez tych dwuch mężów: bez p. Sanojcy z Kołomyi i bez p. Burdy z Przemyśla.

Nie wiem nawet, czy Sejm bez tych dwuch panów będzie ważny.

Nie wiem czy ważne będą ustawy które uchwalone zostaną bez akompanjamentu okrzyków p. Sanojcy i bez łaskawego przytakiwania lwią grzywą p. Burdy.

Trudno sobie wyobrazić przyszły Sejm bez tych dwuch panów, jednego stale wymachującego rączką, a drugiego rozpierającego się nonszalancko w pierwszym rzędzie ław B. B. tuż obok pp. Radziwiłła, Minkowskiego, Miedzińskiego, Prystora i Sławka.

Jakaż pustka wiać będzie z ław B. B., na których nie będzie p. Józefa Sanojcy i p. Rudolfa Burdy.

Chyba... chyba, że w nowym narybku „sanacyjnym" znajdą się godni ich następcy.

To jest jednak wątpliwe. To byli ludzie niezastąpieni!

Zdaje się, że wobec braku opozycji w przyszłym Sejmie, rola tych dwuch panów skończyła się i dlatego „sanacja" tak bezceremonjalnie ich spławiła.

Spodziewamy się jednak, że prezydjum przyszłego Sejmu należycie oceni zasługi obu tych mężów i na miejscach, które zajmowali, umieści tablice pamiątkowe.

„Tu hałasował p. Sanojca" oraz „Tu rozpierał się p. Burda".

To im się bezwzględnie należy!

s. y. r.

W Warszawie

oddano 52.038 nieważnych głosów

Liczba uprawnionych do głosowania wynosiła, jak pisaliśmy, w stolicy 731.113 osób. Głosowały — 220.082 osoby. Głosów WAŻNYCH było

168.044.

A zatem głosów NIEWAŻNYCH, zaopatrzonych w zgoła... nieżyczliwe uwagi pod adresem 460.000 osób okrągło, czyli 65% B. B. W. R. i poszczególnych kandydatów było

52.038.

Dla porównania przytoczymy, że w r. 1930 głosowało w Warszawie podówczas uprawnionych.

Teraz „sanacja" zdobyła 168.044 głosy na 731.113 uprawnionych, czyli — wciąż według danych urzędowych — nie całe 22% ogółu uprawnionych.

A warto zauważyć, że właśnie w Warszawie głosowały „nowe warstwy" wyborców — oficerowie i podoficerowie — w liczbie pokaźnej. Dlatego cyfry przytoczone są, jeśli to możliwe, jeszcze bardziej charakterystyczne.

Fragmenty z Ziemi Tarnowskiej

(Telefonem).

Wszystkie wiadomości nadchodzące z gmin wiejskich, wykazują bardzo niską frekwencję głosujących.

Oto przykłady:

Mszana Szlachecka — 1150 uprawnionych do głosowania: głosowało ...

Janowice — 1900 uprawnionych, głosowało 260.

Rzuchowa — 1763 uprawnionych, głosowało 275.

Łękawica — 700 uprawnionych, głosowało 70.

Tarnowiec — 1025 uprawnionych, głosowało 230.

Rzukowice Stare — 1342 uprawnionych; głosowało 208.

Krzyż — 1285 uprawnionych; głosowało 280.

W pow. brzeskim np. we wsi Milówka, głosował jeden wyborca (!), a mianowicie miejscowy nauczyciel.

We wsi Borzęcin Dolny głosowało 15 osób; we wsi Jastew — 23 osoby.

W gminach wiejskich pow. tarnowskiego głosowało ogółem 22% uprawnionych. Istotna frekwencja wyborcza odbiega daleko od cyfr, ustalonych oficjalnie (np. w pow. tarnowskim frekwencję wyborczą obliczają oficjalnie na 55%).

W Tarnowie „sanacja" i sojusznicy mieli przy wyborach w r. 1928 44% ogólnej liczby uprawnionych; w r. 1930 — 44%; teraz — niespełna 42%.

Do tych 42% wliczono również wszystkie hjeny „sanacyjne", które „odgłosowały" po wiele razy.

Przy zastosowaniu tych praktyk ustalono np. oficjalnie, iż we wsi Wierzchosławice głosowało 80% uprawnionych, podczas gdy według ścisłych obliczeń głosowało 446 osób na ogólną liczbę 1260, czyli 35%.

A oto inne przykłady rozbieżności między cyframi oficjalnemi, a cyframi rzeczywistemi.

Oficjalnie obliczają, że w całym powiecie unieważniono 18 głosów; tymczasem w jednym tylko obwodzie w Tarnowie unieważniono głosów 36, nie mówiąc o innych obwodach.

W Rzędzinie na 900 uprawnionych głosowało 209; oficjalnie podają, że 290.

W porównaniu z wyborami samorządowemi w r. 1933 obecne dane wykazują ogromne skurczenie się frekwencji wyborczej.

W pow. ... głosowało 5% uprawnionych.

Sytuacja na Śląsku

Ogromna ilość nieważnych głosów.

Udział hitlerowców niemieckich

Miarą sytuacji śląskiej jest OLBRZYMIA ILOŚĆ NIEWAŻNYCH głosów, oddanych podczas głosowania. Udział w wyborach wymuszano na robotnikach groźbą pozbawienia pracy. W wielu zakładach przemysłowych zapowiedziano, że odbędzie się po wyborach kontrola, kto nie wziął udziału w wyborach. Obawa przed represjami skłoniła wielu robotników do udziału w wyborach. Wielu z tych przymusowych wyborców oddawało kartki nieważne. Ilustrują ten stan rzeczy niektóre, znane już cyfry.

W okręgu rybnickim głosowało 43.533 wyborców, ważnych głosów było tylko 32.677 głosów. W okręgu wodzisławskim na 51.123 głosów, ważnych było tylko 33.015 głosów. W Bielsku na 14.487 głosy, ważne były tylko 7000 głosów. W Katowicach (miasto) oddano 11.000 nieważnych głosów. Na podstawie już znanych napewno wyników należy przypuszczać, że procent nieważnych głosów będzie bardzo znaczny.

Dla całego województwa śląskiego zestawienie wygląda następująco:

uprawnionych do głosowania — 750.547 osób; **głosowało w dn. 8 września** — 577.333 osoby, czyli

77%.

Tak mówią dane urzędowe.

Ale **głosów ważnych** było tylko 317.444, czyli

42%

uprawnionych. Głosy nieważne musimy traktować w ogromnym procencie, jako głosy nieprzychylne obozowi „sanacyjnemu".

„Sanacja" a hitlerowcy niemieccy

Największą niespodzianką wyborów na G. Śląsku był masowy udział Niemców hitlerowskich w wyborach którzy głosowali ławą na „sanacyjne" listy wyborcze. Pierwotnie zdawało się, że wobec niewystawienia kandydata niemieckiego ani do Sejmu warszawskiego, ani do Sejmu śląskiego, Niemcy gremjalnie wstrzymają się od wyborów. Wyraz temu dała prasa niemiecka zaraz po odbyciu zebrań kolegjów wyborczych, gdy okazało się, że rokowania Niemców z „sanacją" nie dały narazie rezultatów. Prasa niemiecka pisała wówczas, że „Niemcy chcą głosować, jednak nie mają kandydatów".

Stanowisko Niemców hitlerowskich uległo jednak w kilka dni później zasadniczej zmianie. Oto prasa niemiecka ogłosiła, że obowiązkiem każdego Niemca jest wzięcie udziału w wyborach. Na kilka dni przed wyborami ogłosiły „Volksbund" oraz „Deutsche Partei" oświadczenia, wzywające członków tych organizacyj do udziału w wyborach. Pomimo tych oficjalnych zawezwań opinja publiczna była zdania, że udział Niemców w wyborach będzie jednak bardzo nikły. Po wyborach okazało się wszakże, że Niemcy poszli masowo do wyborów.

Poniedziałkowa prasa niemiecka podkreśla udział Niemców w wyborach z całym naciskiem. Oficjalny organ „Volksbundu" „Kattowitzer Zeitung", pisze dosłownie:

> „W tym sukcesie wyborczym sanacji ma wybitny udział ludność niemiecka, która wzięła masowy udział w wyborach".

Udział Niemców w wyborach był celowy. Wynika to z dalszych uwag „Kattowitzer Zeitung", która pisze:

> „My Niemcy wyrażamy nadzieję, że nasze zachowanie się podczas wyborów usunie ostatecznie resztki nieufności ze strony władz do nas".

Zatem wysoki procent głosujących na Górnym Śląsku się w głównej mierze masowym udziałem Niemców w wyborach. Okazało się teraz, że głównymi filarami „sanacji" na Śląsku są Niemcy-hitlerowcy i ZZP. p. Grajka

ZAKULISOWE ROKOWANIA.

„Sanacyjni" kandydaci na posłów nie wstydzili się w swej „patrjotycznej" duszy zabiegania o Niemców o głosy. W okręgu przemysłowym rozrzucali ulotki w niemieckim języku, zwracając się do Niemców, by głosowali na pp. Grzesika i Przyklinka, Dr. Kocura i Dr. Dąbrowskiego. Jeden z kandydatów zwrócił się nawet, jak pisze „Kattowitzer Zeitung", do organizacyj niemieckich, by uzyskać poparcie Niemców. „Kattowitzer Zeitung" ubolewa, że rokowania te zaczęły się zbyt późno, tak, że nie udało się wszystkich wyborców niemieckich o tem zawiadomić. Co przyrzekł kandydat „sanacyjny" Niemcom i jak brzmi nazwisko tego oberpatrjoty „sanacyjnego", tego niestety „Kattowitzer Zeitung" nie ujawniła.

Okazało się jeszcze raz, że patrjoci „sanacyjni" w pogoni za mandatami, nie wstydzili się pertraktować z „Volksbundem".

Czy będzie zmiana Rządu?

Pogłoski o rychłej zmianie Rządu z natury rzeczy pojawiły się znowu. Podobno — bardzo prędko. Kto? jak? zamiast kogo? Nie warto powtarzać przeróżnych domysłów; w każdymbądź razie chodzi przedewszystkiem o kwestję premjera. P. Sławek odchodzi podobno napewno, a na jego miejsce wymieniają niemało kandydatów od p. Prystora, męża zwycięskiej p. Janiny poczynając, a na p. Raczkiewiczu kończąc.

Do Berezy Kartuskiej

Z powiatu dolińskiego w Małopolsce Wschodniej odstawieni zostali ostatnio dwaj studenci uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Przytulak i Kos, do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej. (PRESS).

W Genewie

Pierwszy dzień Zgromadzenia Ligi Narodów

PREZYDJUM ZGROMADZENIA.

Na poniedziałkowem popołudniowem zgromadzeniu Ligi Narodów przystąpiono do wyboru 6 v.-przewodniczących Zgromadzenia. Po akcie głosowania przewodniczący oznajmił że Francja otrzymała 46 głosów, Anglja — 41, Włochy — 41, Hiszpanja — 41, Belgja — 30, Meksyk — 30. ZSSR. — 29. Wobec tego wiceprzewodniczącymi zgromadzenia Ligi zostali wybrani delegaci: Francji, Anglji, Włoch, Hiszpanji, Belgji i Meksyku.

Sprawy formalne

Plenarne Zgromadzenie Ligi Narodów zajmowało się onegdaj jedynie sprawami o charakterze formalnym. Zgromadzenie przeszło do wyboru przewodniczących komisyj. Przewodniczą[illegible] komisji pierwszej (prawnic[illegible] i konstytucyjnej) został obrany delegat holenderski, Limburg, drugiej (gospodarczej) polski minister skarbu dr. Władysław Zawadzki. Przewodnictwo komisji trzeciej (ograniczenia zbrojeń) w roku bieżącym, jak w latach ubiegłych od czasu rozpoczęcia obrad rozbrojeniowej konferencji genewskiej, nie zostało obsadzone. Delegat rumuński Radulescu został powołany na przewodniczącego komisji czwartej (finansowej), a delegat węgierski hr. Apponyi, na przewodniczącego komisji piątej (spraw socjalnych). Wkońcu przewodnictwo komisji szóstej (politycznej) zostało powierzone delegacji Irlandji, premierowi De Valera. Na czele komisji regulaminowej stanął pierwszy delegat szwajcarski, radca związkowy Motta, a na czele komisji pełnomocnictw delegat belgijski Bourquoin. ATE.

Komitet pięciu obraduje

W gmachu sekretarjatu Ligi Narodów zebrał się komitet pięciu dla zatargu włosko - abisyńskiego. Obecni byli: przewodniczący Madariaga, min. Beck, min Aras oraz Geger w zastępstwie nieobecnego premjera Lavala. W toku obrad badano w dalszym ciągu dokumenty, przedłożone komitetowi, poczem powołano do życia specjalny pod komitet prawniczy, w którego skład weszli z ramienia Polski radca Kulski. Komitet ten prowadzić będzie dalsze studja nad materjałami, przedstawionemi przez delegację włoską, oraz dokumentami które przedstawione być mają przez delegację abisyńską. (PAT.).

Abisynja broni się

w Genewie

Z kół zbliżonych do delegacji abisyńskiej w Genewie donoszą, że Abisynja zamierza w przyszłym tygodniu zgłosić nagły wniosek w sprawie rozpatrzenia poprzedniego wniosku abisyńskiego o zatargu z Włochami. Rząd abisyński podał w motywach, że od chwili zgłoszenia pierwszego wniosku Włochy przedsięwzięły szereg zarządzeń o charakterze wojskowym, grożącym bezpieczeństwu Abisynji. (ATE).

Polska kandyduje

do Rady Ligi Narodów

Po wyborach sześciu wiceprzewodniczących zgromadzenia Ligi Narodów przyjęto wnioski przewodniczącego w sprawie rozdziału tematów pomiędzy komisje Zgromadzenia oraz w sprawie przekazania niektórych zagadnień do prezydjum. Następnie przewodniczący zakomunikował, że w związku ze zbliżającemi się wyborami do Rady Ligi Narodów, które odbędą się 16 b. m., otrzymał od p. ministra spraw zagranicznych Becka list z 9 b. m., zapowiadający, że Polska zabiegać będzie w roku bieżącym o reelekcję oraz, że postawi swą kandydaturę do Rady Ligi Narodów. Głosowanie nad przyznaniem Polsce prawa reelekcji odbędzie się dnia 16 przed południem, a wybory do Rady — tegoż dnia po południu. (PAT).

Konferencja walutowa

W kołach genewskich twierdzą, że podczas obrad komisji drugiej, gospodarczej Zgromadzenia Ligi Narodów, zostanie poruszona sprawa zwołania międzynarodowej konferencji walutowej pod egidą Ligi Narodów. Wniosek w tej sprawie ma być zgłoszony przez przedstawiciela państw bloku złotego.

Abisynja — Włochy

KOMISJA 5-CIU a

„Daily Herald" przynosi ciekawe szczegóły o komisji 5-ciu, powołanej do życia przez Radę Ligi Narodów celem znalezienia wyjścia ze sporu włosko - abisyńskiego.

Otóż Mussolini był przeciwny udziałowi w komisji przedstawicieli Francji i Anglji; stąd powstały pogłoski o projekcie komisji 3-ch; państwa zaś mniejsze nie chciały uczestniczyć w komisji bez przedstawicieli tych mocarstw.

Po naradzie Lavala z Edenem, Laval oświadczył bar. Aloisiemu, przewodniczącemu delegacji włoskiej, że musi wybrać między komisją 5-ciu i Radą Ligi bez Włoch, którąby działała zamiast komisji. Aloisi ustąpił i zgodził się na ko[illegible]

Przewodniczącym komisji wybrano przedstawiciela Hiszpanji p. Madariagę. Komisja natychmiast przystąpiła do pracy, biorąc za punkt wyjścia obrady „3-ch" w Paryżu, gdzie, jak wiadomo, Anglja i Francja poszły na duże ustępstwa dla Włoch, przyznając im prawie wyłącznie przywileje ekonomiczne w Abisynji (z wyjątkiem jez. Tsana), kontrolę nad policją i t. p. Ustępstwa te równają się protektorowi Włoch nad Abisynją, która, gdyby nawet pod naciskiem Ligi Narodów, przyjęła te warunki, toby robiła wszystko, by się pozbyć „opieki" włoskiej. Mussolini jednak i te propozycje odrzucił.

FRANCJA ZATRZYMUJE SANKCJE NAWET W RAZIE WOJNY!

Kongres Trade-Union'ów (związków zawodowych) w Anglji uchwalił, jak wiadomo rezolucję, w której wzywa Rząd angielski, by bezwzględnie strzegł paktu Ligi Narodów i zapewnia Rządowi wszelkie poparcie robotników w walce o prawo i pokój.

Komentując tę rezolucję, tow. Citrine, sekretarz generalny Trade-Unionów, oświadczył:

Wykonanie tej rezolucji (przewidującej możliwość zastosowania sankcyj Red.), może wywołać wojnę, ale to jest możliwość, z którą powinniśmy się liczyć. Musimy sobie uświadomić, że niema innego wyjścia, niż sankcje, zawierające w sobie niewątpliwie możliwość [illegible]

PRZEDSTAWICIEL ABISYNJI WE WŁOSZECH

W Rzymie przebywa jeszcze abisyński „charge d'affaires", który nazywa się Nagadras Jezus Afework. Jest on ożeniony z Włoszką. Zbyteczne dodawać, jak trudna jest jego sytuacja dyplomatyczna i — domowa.

Ustąpienie Lansbury'ego

Havas donosi z Londynu, że sprawa sankcji, co do której ujawniła się już różnica poglądów pomiędzy parlamentarzystami z Labour Party a radykalnemi trade-unionistami powoduje obecnie przesilenie w łonie Labour Party.

Z chwilą otwarcia kongresu trade-unionów, przywódcy związków zawodowych zajęli w sprawie sankcji o wiele bardziej skrajne stanowisko, aniżeli członkowie grupy parlamentarnej. Mowa przewodniczącego kongresu Keana oceniana jest przez tych ostatnich, jako dość ryzykowne wystąpienie. Podczas zebrania egzekutywy Labour Party wyjaśniło się, że olbrzymia większość trade-unionistów podzieła poglądy Keana. (PAT).

W związku z przyjęta przez Trade Unsony rezolucją w łonie Labour Party doszło do przesilenia. Przewodniczący stronnictwa Lansbury oświadczył, że nie solidaryzuje się z rezolucją, przyjętą przez kongres w sprawie sankcyj przeciwko Włochom i zrezygnował z zajmowanego stanowiska. Na leade ra stronnictwa wysuwają się przywódca organizacji stołecznej, b. minister robót publicznych Morrison oraz b. minister zdrowia Artur Greenwoody. (PAT.).

Tow. Lansburg wysunął w tym wypadku ideę pacyfizmu wyżej— że tak powiemy, — niż problem zahamowania awanturniczej polityki faszyzmu włoskiego. Na tym tle doszło do zatargu ze stanowiskiem ruchu zawodowego, podzielonych przez znaczną część Partji Pracy. Ustąpienie Lansbury'ego z przewodnictwa grupy parlamentarnej (nie — stronnictwa, jak podaje PAT.) nie oznacza, rzecz prosta — żadnego rozłamu w angielskim ruchu robotniczym.

Pisma żydowskie nie mogą być sprzedawane w Niemczech

Prezydent niemieckiej izby prasowej wydał zarządzenie, zabraniające z dniem 1-go października b. r. publicznej sprzedaży pism żydowskich w Niemczech.

Kto był sprawcą zamachu na sen. Longa?

Z Paryża PAT donosi, iż sprawca zamachu na sen. Huy Longa był ordynatorem w szpitalu amerykańskim w Neuilly w r. 1930, lecz wspomnienia o młodym lekarzu zatarły się już w pamięci jego kolegów i członków personelu szpitalnego. Jak mówią—był on b. poważny i smiałomy, mówił płynnie po angielsku, niemiecku i francusku, rzadko zabierał głos w sprawach politycznych i społecznych. Po odbyciu przepisowego stagu odjechał do Luizjany, zaopatrzony w jaknajlepsze świadectwa, wydane mu przez najwybitniejszych lekarzy francuskich.

Reuter donosi z Batonrouge (Luizjana), że stan zdrowia rannego senatora Huey Longa polepszył się — według komunikatu oficjalnego — natomiast pogorszył się — według informacji ze źródeł prywatnych. Dokonano drugiej transfuzji krwi. Kula rewolwerowa przeszyła jamę brzuszną, przebijając w dwuch miejscach wnętrzności. (PAT.).

Walka o ustrój w Grecji

Z Aten donoszą: Premjer Tsaldaris podał do wiadomości publicznej, że plebiscyt w sprawie przywrócenia monarchji w Grecji odbędzie się przewidywanym terminie, t. j. od dnia 15 listopada.

INNE DEPESZE NA STR. 1 i 2.

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

KOMPLIKACJE Z NIEDOSZŁYM DO SKUTKU MECZEM RUCH — POLONIA. W niedzielę miał się odbyć w Hajdukach mecz ligowy Ruch — Polonia. Ze względu jednak na grząskie boisko obie drużyny porozumiały się rozegrać te zawody jako towarzyskie, przyczem skrócono czas do 20X80 min. Spotkanie to wygrała drużyna Ruchu 3:0. Tymczasem jak się okazuje, sędzia zawodów p. Kochanek uznał boisko za zdatne do rozegrania zawodów ligowych, a tylko same kluby chciały spotkania towarzyskiego. Zachodzi zatem możliwość, że na zasadzie opinji sędziego mecz mógłby być zweryfikowany nawet jako walkower 0:3 na niekorzyść obu klubów, jak to w takich wypadkach przewidują przepisy Ligi.

PIŁKARZE CZECHOSŁOWACCY REMISUJĄ W LENINGRADZIE. Piłkarska reprezentacja Pragi rozegrała swój pierwszy mecz w Rosji Sowieckiej, w Leningradzie, gdzie zremisowała z repr. Leningradu 2:2 (1:0). Widzów 40 tysięcy.

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE WARSZAWY. W zawodach o mistrzostwo klasy A okręgu warszawskiego rezerwa Warszawianki zremisowała P. Z. L. 3:3:. PWATT zwyciężył AZS 4:1, Orkan odniósł zwycięstwo nad Świtem 4:3.

W BUDAPESZCIE rozegrany został pierwszy finałowy mecz piłkarski o puhar środkowoeuropejski między Ferencaros (Budapeszt) a Spartą (Praga). Wygrała drużyna Ferencvaros w stosunku 2:1. Widzów 45 tysięcy. Rewanżowy mecz odbędzie się 15 b. m. w Pradze.

Lekkoatletyka

SUKCESY WALASIEWICZÓWNY I WAJSÓWNY W WIEDNIU. W Wiedniu na stadjonie WAC na Praterze odbyły się międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, w których startowały trzy zawodniczki polskie: Wajsówna, Walasiewiczówna i Kwaśniewska, podczas gdy Kwaśniewska musiała zadowolić się dopiero trze[illegible]

60 mtr. — 1) Walasie[illegible] 7.5 sek., 2) Vancura (Wiedeń). *100 mtr.* — 1) Walasiewiczówna 12.2, 2) Vancura 12.5. *Rzut dyskiem* — 1) Wajsówna 40.20, 2) Held (Austrja) 34.72. 3) Walasiewiczówna 32.91. *Rzut oszczepem* — 1) Pekarova (Czechosłowacja) 41.09, 3) Kwaśniewska 38.95. *W trójboju* pierwsze miejsce zdobyła Pekarova 214 pkt. przed Nowak i Kwaśniew[illegible]

Kolarstwo

MISTRZOSTWA KOLARSKIE WARSZAWY

Na Dynasach rozegrane zostały zorganizowane przez W. T. C. wielkie zawody kolarskie o mistrzostwo Warszawy dla sprinterów i derby sztajerów.

W ogólnej punktacji tytuł mistrza Warszawy zdobył Pusz—8 pkt. przed Łączyńskim — 6 pkt. i Frączkowskim — 4 pkt.

Derby sztajerów na 50 klm. rozegrane zostały w 2-ch spotkaniach. Obfitowały one w dużo ciekawych i emocjonujących momentów.

W punktacji ogólnej pierwsze miejsce zajął Stahl 7 pkt. przed Popończykiem 6 pkt., Włodarczykiem 4 pkt. i Fajgem 3 pkt.

W wyścigu debjutantów na 25 km. za prowadzeniem motorów dużych zwycięstwo odniósł Olecki w czasie [illegible]

Pływanie

WIELKIE ZAWODY PŁYWACKIE W POZNANIU. W niedzielę odbyły się w Poznaniu zawody pływackie z udziałem najwybitniejszych pływaków ze wszystkich ośrodków pływackich Polski.

Konkurencje pań: 200 m. stylem klasycznym 1) Święcka (Warszawa) w czasie 3:38.8. 100 m. nawznak 1) Morawska (Warszawa) 1:36,2. 100 m stylem dowolnym: 1) Kamieńska (Poznań) 1:25.6. Sztafeta 3X100 stylem zmiennym: 1) Warszawa 4:54.6. Skoki z trampoliny: 1) Szczygłówna (Kraków).

Konkurencje panów: 200 m. stylem klasycznym: 1) Heidrich (Śląsk) 3:04. 100 m. nawznak: 1) Włodek (Kraków) 1:22,2. 100 m. st. dow.: 1) Szrajbman (Warszawa) 1:05.2. 100 m. stylem klasycznym: 1) Boguth (Warszawa) 1:25. Sztafeta 3X400 st. klas.: 1) Poznań 5:58 przed Warszawą. Skoki z trampoliny: 1) Bregula (Śląsk).

W ogólnej punktacji 1-sze miejsce zajęła Warszawa 115 pkt., 2) Poznań 111 pkt., 3) Kraków 55 pkt., 4) Pomorze 68 pkt., 5) Śląsk 66 pkt.

Nasza rubryka

CHŁOPIEC lat 15 z wykształceniem elementarnem, poszukuje pracy w sklepie lub fabryce tel. 10.29-82.

ZA OBIADY LUB SKROMNE WYNAGRODZENIE udzielę niemieckiego, względnie korepetycji. Zakres 8-u klas. Tel. 11-02-16. Dług[illegible] 13 m. 125.

AGNIESZKA SMEDLEY Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE" 5)

ŻYJĄCE TRUPY

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

— Och, jaką prześliczną suknię ma pani dziś na sobie... jakie cudowne buciki... I ma pani nowy pierścionek — jaspis otoczony perłami! Mówi pani— pięćset dolarów? Rozumie się, kosztuje dużo, ale mimo to, jeżeli chce się mieć takie śliczne rzeczy, nie wystarcza zapłacić za nie dobrze; trzeba jeszcze mieć dobry gust, aby je umieć wybrać.

Gra ustaje na czas podwieczorku, oraz później wieczorem — na czas bankietu, składającego się z niezliczonej ilości kosztownych potraw. Hsi-czen jest idealną gospodynią, ledwo ośmielającą się podnosić ziarnko ryżu do swych ust, wyglądającym jak pączek róży, uprzejmie ofiarującą swoje usługi gościom przy stole. A zebrane panie są same tak eleganckie, że i one ledwie kosztują potraw, które stawia się przed niemi, — a jeżeli dają dowód tak dalece złego smaku, że okazują potrzebę jedzenia, pałeczki ich podnoszą tylko maleńkie kąski ku ich twardym, wyrachowanym, uróżowanym twarzom.

Gra ciągnie się po bankiecie i trwa aż do białego dnia. Mężczyźni wracają ze swoich konferencyj, na których radzą, jak mają pokonać rewolucyjną czerwoną armję; wracają z bankietów i z przyjęć z pieśniarkami kabaretowemi, które sprowadzone zostały z „Domów" wysokiej klasy, albo z apartamentów w Szanghaju i którym płaci się tysiące dolarów tygodniowo za ich „usługi". Dziewczęta te przeznaczone są specjalnie do użytku niepewnych wojskowych.

Żony wojskowych nie wstają aż do popołudnia, a i wtedy poto tylko, aby przygotować się do dalszej gry. Zazwyczaj dom Hsi-czen jest terenem nieustającego kręgu przyjęć tego rodzaju, ale czasami panie zabierane są na krótkie przejażdżki automobilowe za mury miasta, albo też zajmują łodzie na jeziorze Lotus, gdzie — rozłożone wygodnie — dają się obwozić po wodzie.

W takich wypadkach zabiera się wszystkie łodzie i nikomu innemu nie daje się prawa wstępu na je[illegible]

Hsi-czen jest dojrzałą, wyrachowaną kobietą również i w innych wypadkach. Przeszłość jej, spędzona wśród chińskich komunistów w Moskwie i w Chinach, kwalifikuje ją do pewnej specyficznej działalności. Mianowicie zna ona nazwiska i twarze mężczyzn i kobiet, swoich byłych towarzyszów, którzy nie zdradzili. Takich ludzi wyszukuje w Szanghaju i Nankinie i wszystko, czego dowiaduje się o nich, powtarza swemu mężowi, oraz jego władcy. Czasami spotyka przypadkiem kogoś, kogo nie jest zupełnie pewna, albo kogo mąż jej lub jego władca podejrzewa o zachowanie poprzednich sympatyj. Tego człowieka Hsi-czen zaprasza łaskawie na herbatę do swego domu i usiłuje nawiązać z nim przyjacielskie stosunki. Wykrzykuje wówczas uszczęśliwiona:

— Byliśmy wspólnie C. Y., prawda? Jakie to interesujące czasy! Zachowałam jeszcze swoie dawne sympatje i nie uważam, byśmy się wtedy mylili.

Nie jest tak nieszczęsna, aby pytać wprost swego gościa, jakie są jego obecne przekonania, ale z całą przebiegłością i sprytem, do których zdolne są kobiety jej typu, kieruje rozmową w taki sposób, aby odpowiedź wydawała się konieczna. Niektórzy z tych ludzi dorównywują jej w przebiegłości, a nadto posiadają inteligencję, której Hsi-czen jest pozbawiona. To odczuwa ona instynktownie — i takiemu gościom przygląda się swemi okrągłemi, czarnemi, pozbawionemi powiek oczami, które, jak oczy węża, nie mrugają nawet, gdy czeka na odpowiedź.

Czasami ofiarują się uratować tego czy innego człowieka, który został schwytany w sieć teroru i czeka na śmierć; wobec tych których przyjmuje jej pomoc, lub zabiegają o nią, jest serdeczna, pełna zaufania, współczująca i szlachetna.

— Rzeczywiście to smutna sprawa — powiada. — Kim był ten człowiek, co robił, kim są jego przyjaciele i rodzina, gdzie mieszkają?... Oczy jej śledzą przytem twarz gościa.

Zgodnie z nakazem męża, czy też jego władcy, słucha i śledzi wszędzie; potem wraca, aby powtórzyć to, czego się dowiedziała.

...To a to usłyszała o komunistach; tego dowiedziała się o ich planach... Ten człowiek jest podejrzany — ongi był on w Moskwie, ale teraz zajmuje przyzwoite stanowisko; mówi mało, ale wygląda tak, jakby wiedział dużo... Albo... tu jest podejrzana kobieta; ubiera się w tanie suknie; gardzi różem i pudrem, nie zajmuje się szulerką —i wie zbyt dużo. Ci ludzie napewno są komunistami!

Ci, na których wskazuje jej wytworna, biała ręka z bransoletką z jaspisem, muszą ratować się, jak potrafią. Jeżeli zostają ujęci, czekają ich tortury, nóż egzekucyjny, pluton żołnierzy, albo śmierć za życia w mrocznem feudalnem więzieniu. Ale dla takich, jak Hsi-Czen, jest majątek, władza, stanowisko.

W Szanghaju cudzoziemcy przyjmują ją jako „uroczą żonę dobrego, mocnego człowieka". Ale w Nankinie ta szczebiotliwa dama nie słyszy nawet trykotnego piania koguta o świcie, albowiem głos jego zagłuszają w jej snach: stuk figur do mah-jonga, albo wystrzały karabinowe, biorące daninę z jej byłych towarzyszów.

Tabela loterji

4-ty, dzień ciągnienia IV-ej klasy 33 Loterji Panstw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

[illegible]
50.000 zł. — 70785.
Po 10.000 zł.—84200 58889 74108.
Po 5.000 zł.—36146 101616 144386 [illegible]

Po 2.000 zł. — 30137 35130 60657 63076 64355 68383 69710 75487 75503 84873 85025 92897 94950 98118 118062 121255 126528 127459 134453 144436 175842 179707 182345.

Po 1000 zł. — 2875 5130 12603 27501 33959 34912 36796 38583 40275 48732 49174 49658 55083 60027 71744 72151 74075 75201 76097 76784 79955 81537 82998 89505 93965 108228 115138 116758 121751 126248 127752 135846 144644 147100 157235 164681 166425 174606.

Wygrane po 200 zł.

[illegible] 576 79 618 22 891 918 7134 229 [illegible] 924 8091 202 331 594 603 9 849 [illegible] 91 153 253 537 789 816 987 10042 [illegible] 432 730 11177 399 472 506 812 13 58 936 63 12125 97 277 609 17 720 910 93 13031 141 313 42 407 14162 599 707 15115 50 248 89 332 786 816 979 16029 377 523 61 608 13 68 893 17117 324 334 99 603 6 786 933 63 18090 19[illegible] 384 423 511 803 19 19006 98 364 99 416 525 692 862 76 20132 264 36[illegible] 629 779 810 21009 155 325 499 22137 92 269 70 419 46 809 29 48 57 9[illegible] [illegible] 5 96 257 75 370 416 54 535 [illegible] 39 962 25160 84 92 200 18 50 512 24 54 606 647 26023 110 208 305 90 416 524 46 51 84 601 774 92 841 56 940 27039 77 134 84 309 24 534 77 92 690 706 42 88 834 97 28112 27 85 277 400 41 56 575 76 636 741 842 90 29121 330 75 627 79 702 13 49 [illegible] 940 61 96

30161 275 597 820 935 31021 85 [illegible] 53 461 524 766 932 32043 93 262 [illegible] 763 84 811 32 84 950 33017 113 [illegible] 248 511 14 17 41 99 690 885 933 34117 25 64 217 389 445 637 902 97 [illegible] 318 39 86 403 23 36 547 91 63 [illegible] 58 36053 254 309 39 48 457 84 666 47 92 729 890 37173 95 32 58 77 324 90 437 73 535 59 77 95 660 66 790 805 13 89 900 79 38048 108 206 621 92 788 801 984 39007 106 278 350 62 98 466 540 69 777 867 947 58 40114 56 263 321 565 76 664 820 900 86 41010 [illegible] 56 277 321 519 843 42061 124 760 [illegible] 904 93 43073 160 494 593 708 9 [illegible] 44019 153 87 261 71 414 17 99 514 [illegible] 651 711 76 842 87 992 95 45041 78 146 216 316 43 49 75 423 57 587 [illegible] 24 783 802 26 28 991 46074 96 312 [illegible] 54 56 81 91 738 68 84 897 47027 434 [illegible] 18 921 2 829 91.

50093 102 15 42 319 25 489 613 761 840 71 80 928 51005 12 162 217 51 304 89 581 627 800 36 926 30 31 52388 [illegible] 81 560 627 797 867 996 53089 98 1[illegible] 239 88 407 13 565 630 74 787 896 921 32 41 70 54138 60 380 407 18 69 651 814 41 985 55391 445 516 [illegible]

56233 445 513 631 69 705 35 812 23 979 57148 677 718 44 824 59 916 58031 62 170 351 512 29 660 96 743 59 582 [illegible] 82 92 59050 198 229 91 333 50 68 [illegible] 96 634 705 47 897 904.

[illegible]0004 55 282 301 502 38 601 69 834 [illegible] 61004 42 162 92 97 226 28 69 399 [illegible] 34 49 664 806 13 62029 58 131 31 237 97 354 672 84 717 35 903 16 30 44 61 93 63000 5 104 316 20 30 394 431 642 60 763 70 88 835 50 61 77 64069 104 48 61 64 226 64 415 67 558 77 663 708 898 923 32 98 65089 242 44 316 74 624 57 80 832 75 982 86 66032 90 160 84 97 507 50 77 525 47 606 29 [illegible] 67187 466 527 70 94 607 921 45 68 [illegible] 26 135 256 424 28 91 651 61 941 92 69009 180 205 34 406 506 [illegible] 68 79 861 85 947.

70155 63 73 313 46 67 77 401 46 595 724 67 838 50 54 931 59 71149 322 488 599 638 62 760 88 822 32 923 43 79 90 72208 14 493 608 61 64 705 64 856 78 913 58 37087 295 396 434 672 81 730 40 815 21 29 38 74311 12 22 423 635 44 729 46 800 50 78 79 86 933 75201 22 314 23 449 579 634 56 742 65 76 914 76061 212 22 35 68 455 552 613 16 55 84 728 63 76 830 51 82 85 77038 154 88 241 95 304 22 25 411 699 760 916 87 94 78009 105 269 518 87 628 [illegible] 720 22 822 34 952 79008 14 25 103 [illegible] 34 46 75 227 38 78 352 99 438 64 579 89 607 22 720.

80103 238 388 99 572 958 74 81061 176 302 436 725 807 73 79 87 939 82041 54 159 82 84 228 58 65 99 303 13 421 614 15 79 85 711 832 34 972 83064 165 69 547 67 684 711 959 64 84150 53 69 880 89 302 26 426 72 566 87 616 18 60 804 909 85056 66 152 68 343 545 84 607 730 957 86077 80 127 30 254 531 37 39 600 19 98 721 872 904 66 87614 887 88133 201 420 60 681 726 949 89141 255 89 388 618 786 867 90 9[illegible]

[illegible] 45 231 410 628 59 [illegible] 55 489 582 722 30 43 54 812 902 26 95 92145 53 208 324 402 22 40 505 50 81 88 93416 43 530 95 636 84 730 823 94073 92 135 306 425 662 843 49 959 95011 44 81 108 68 83 85 334 78 95 411 46 511 85 639 825 96050 324 86 474 539 909 97207 62 85 342 25 87 414 55 745 967 98038 40 187 98 308 12 303 605 62 743 61 97 825 99005 38 [illegible] 237 371 409 36 56 62 539 600 7[illegible]

100004 5 531 74 680 87 849 945 101221 33 41 47 331 465 572 689 842 51 102296 520 47 57 59 89 611 71 76 753 981 103133 98 269 400 68 [illegible] [illegible] 4 52 91 [illegible] 426 560 106083 142 53 88 825 82 400 652 736 881 972 107065 153 219 61 78 807 10 18 481 503 17 67 649 706 955 108006 14 50 81 147 66 79 98 916 45 588 610 829 109002 28 97 1[illegible] 29 257 308 72 81 90 474 65 88 [illegible] 331 58 901 46 74

110004 81 134 251 387 411 80 [illegible] 526 33 788 876 94 111112 209 66 87 578 617 70 86 959 64 86 97 112527 41 68 728 879 80 95 97 907 16 113012 88 383 411 606 8 79 740 70 802 4[illegible] 114201 3 87 414 15 32 548 661 67 719 79 819 905 10 49 115241 47 88 548 63 645 703 4 34 886 116114 20 58 64 250 89 388 592 941 117080 209 [illegible] 478 96 707 22 75 802 907 118061 1[illegible] 85 551 612 49 730 987 89 119067 [illegible] 143 232 405 74 82 94 609 843 62 66

120317 25 52 80 81 576 99 636 88 700 78 941 75 121078 98 201 367 428 550 653 61 754 808 19 915 122006 15 386 91 418 87 528 98 629 51 811 123541 512 76 98 602 938 46 94 124109 363 75 462 545 50 985 125356 63 41 088 46 656 702 26 839 126147 358 401 61 659 650 69 712 899 127011 228 94 319 50 552 74 98 641 64 708 70 958 77 78 128058 92 100 264 94 628 68 825 905 52 65 94 129014 20 38 54 84 138 50 208 395 452 522 34 32 98 723 831 907 62 99

[illegible] 682 702 830 72 930 131000 50 144 61 387 418 82 584 60 37 828 935 132430 32 98 603 [illegible] 8 767 1[illegible]1 98 1[illegible] 534 4[illegible] [illegible] 617 748 852 136011 210 89 538 82 85 764 936 137018 87 119 29 302 21 87 610 715 56 73 83 802 88 984 66 77 138102 [illegible] 617 58 737 [illegible] [illegible]2 71 72 779 89 95 891 997

140079 110 68 622 744 65 87 850 63 993 141216 77 304 78 414 40 55 669 142172 213 315 586 648 891 914 85 143163 291 97 262 75 571 638 804 28 62 70 144234 380 519 57 618 64 848 83 145028 45 46 121 278 439 79 530 62 76 611 733 841 88 975 146007 90 [illegible]37 84 257 328 34 62 523 38 618 722 [illegible]22 78 91 906 147118 92 285 886 506 [illegible]36 681 98 706 15 31 148109 816 46 442 577 33 621 708 149088 169 96 874 433 64 647 842 51 63 966 150068 287 [illegible] 88 641 68 789 901 151080 394 [illegible] 561 676 91 728 74 832 86

[illegible]52049 140 375 88 586 700 [illegible] [illegible] 73 153179 224 25 308 11 486 54 [illegible] 625 89 79 788 850 52 [illegible] 284 88 324 88 409 24 40 [illegible] 57 701 814 902 155081 118 500 25 84 58 774 821 156029 34 51 78 91 118 417 78 82 510 94 719 157015 288 [illegible] 518 611 29 49 78 754 89 856 916 [illegible] 158069 128 28 33 71 73 235 335 494 951 159275 418 536 688 776 869. [illegible]1 190 490 518 26 606 83 742 [illegible] 31 62 947 161026 278 376 506 65 67 680 749 67 84 85 932 89 [illegible]305 115 54 74 229 494 623 24 [illegible] 50 78 163061 196 455 515 16 686 753 819 70 164008 9 79 162 307 11 52 400 23 87 526 80 752 980 165078 [illegible] 166 383 480 525 63 670 786 871 [illegible] 87 89 166004 6 208 25 62 393 98 498 664 777 904 167175 394 545 84 647 78 93 727 73 85 868 70 [illegible] 168038 117 47 289 300 90 410 13 [illegible]2 169036 40 136 209 47 452 57 [illegible] 809 68 99 979

170214 351 53 75 402 632 55 662 74 89 739 171105 219 74 344 451 500 85 797 172012 80 34 123 83 84 265 374 420 83 591 624 722 814 47 985 173050 77 143 81 337 82 511 646 95 807 26 70 93 981 174123 60 201 22 427 71 526 601 85 747 867 903 85 176290 324 562 64 849 176165 509 664 71 95 818 56 76 940 54 69 177138 432 35 500 32 623 787 842 909 12 178001 101 224 53 840 91 550 610 763 840 179045 94 117 35 75 282 98 98 468 658 885 921 180032 262 889 435 74 598 663 706 834 946 181064 145 245 463 70 97 563 69 624 30 808 49 963 182151 53 54 217 54 91 331 82 473 571 183080 137 79 216 45 470 74 79 589 659 184102 259 318 [illegible] 40 751 73 75 [illegible] 45 914.

III ciągnienie

Wygrane po 200

1167 77 359 922 2011 698 [illegible] 3555 808 60 4565 790 5305 764 6[illegible] 74 347 506 683 757 817 941 48 7444 548 604 840 45 970 8884 9218 66 10405 552 965 11889 43 54 85 950 13642 50 766 898 14238 48 423 68 608 711 52 941 90 15283 823 781 067 16330 583 638 850 69 17186 18180 200 89 698 887 920 49 56 19010 470 742 20137 315 59 96 482 642 57 21138 39 282 88 658 757 886 22004 193 421 53 65 655 707 905 10 23057 138 227 881 83 967 24135 65 479 604 726 70 816 27 25104 63 230 370 98 465 581 620 782 26031 118 69 389 89 427 521 882 27176 99 406 27 818 28034 211 477 682 29198 316 54 470 781 31034 242 358 621 86 720 32292 [illegible] 777 825 72 33185 528 650 79 715 [illegible] 34127 289 90 789 828 993 35234 [illegible] 66 419 646 70 780 891 36001 72 168 261 95 249 80 461 650 68 779 824 26075 37081 270 495 505 41 [illegible] 6 441 5[illegible] 39131 574 879 984

[illegible] 8 877 4[illegible] 49122 418 518 615 750 [illegible] 620 65 789 51184 224 567 840 52702 17 340 63 53291 727 41 807 54083 713 51 47 887 58 55381 716 977 56170 598 700 57449 765 986 88 58177 715 885 59089 136 203 558 77 753 60079 214 326 78 428 684 914 72 61030 425 91 681 837 62191 436 615 78 781 38 860 63 945 63183 318 25 391 415 546 673 81 893 64262 [illegible]9 88 261 781 933 65124 84 407 [illegible]5030 58 281 872 82 895 67140 [illegible] 981 68068 100 331 592 722 53 879 69165 258 237 99 518 75 [illegible] 87 906 24 91 70002 99 124 287 [illegible] 678 719 866 968 71097 182 851 [illegible]99 320 518 628 760 73010 163 [illegible] 93 602 799 74143 483 606 [illegible]4 85 602 838 59 905 33 76[illegible] [illegible] 27 681 61 83 934 60 77105 354 [illegible] 813 966 79 78190 235 47 564 677 [illegible] 79007 173 503 722 75 827 80101 437 526 74 626 59 700 81062 [illegible] 612 847 82218 63 510 719 898 [illegible] 669 830 78 84008 46 103 92 414 591 721 84 899 85868 691 895 86194 [illegible] 142 317 598 656 81

95371 85 589 756 96032 194 449 640 880 95 97081 196 212 366 98301 451 [illegible]4 863 99212 44 961 54.

100012 374 687 772 101019 177 318 487 644 766 102087 533 80 728 [illegible] 103137 530 827 104017 183 489 105[illegible] 286 371 541 683 86 901 62 106098 [illegible] 17 672 816 107132 40 508 610 [illegible] 108388 507 844 109000 107 300 872 110535 47 794 111183 263 67 479 866 939 112126 209 93 609 [illegible] 113015 855 81 997 114148 [illegible] 491 796 891 912 115071 102 304 29 57 130 599 956 70 116344 72 461 94 894 117444 683 910 74 86 118056 152 318 59 610 807 943 119044 155 301 29 721 [illegible] 214 523 61 729 [illegible] 95 327 35 629 77 726 827 122169 259 347 123306 65 604 96 740 [illegible] 976 98 125059 160 94 473 6[illegible] 126049 264 319 439 39 52 659 744 946 58 74 127210 48 88 490 619 24 731 870 128073 294 [illegible] [illegible] 130017 190 543 656 942 131199 474 659 96 764 132050 51 110 38 329 [illegible] 133738 134006 408 988 965 [illegible] 57 240 58 478 724 90 874 [illegible] 137223 550 804 916 71 [illegible]4 723 940 139065 100 2[illegible]

67 384 99 410 31 699 719 140145 71 241 43 84 322 532 938 52 141041 192 85 206 53 481 142093 149 143049 70 161 290 422 791 895 904 144154 298 [illegible] 949 145346 453 503 16 146749 147176 496 148161 253 424 641 716 [illegible] 916 22 149962 150132 76 290 355 [illegible] 532 607 46 703 805 151004 363 152107 46 525 71 636 37 153144 253 [illegible] 867 921 154171 213 66 84 354 401 510 22 739 862 155005 78 259 308 765 94 156090 94 261 349 633 275 458 587 630 807 78 158028 464 656 767 963 159085 712 848 160009 426 867 161034 52 304 79 709 19 889 93 162004 [illegible] 60 304 767 881 957 163174 298 315 97 430 164107 9 37 38 796 921 165033 95 408 938 166023 238 67 307 926 37 167378 932 168249 914 169467 570 86 [illegible] 170300 422 65 550 882 905 12 [illegible]124 265 413 525 633 775 172302 50 [illegible] 464 750 173196 174490 688 781 866 [illegible] 175641 721 176244 423 70 516 941 177102 68 264 414 29 700 813 34 69 91 927 178375 57 466 562 896 179353 556 728 878 180148 77 204 64 679 753 181030 120 60 395 680 862 182905 183234 522 87 669 754 184127 79 254 328 92 431 526 729 50.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Po 10.000 zł.—[illegible]2 124957 [illegible]

Po 5.000 zł. — 44297 82955 [illegible] [illegible]3839 152977 156151 163202

Po 2.000 zł. — 10788 18579 [illegible] [illegible]0387 57647 69748 70984 71589 72103 75235 86971 119180 124190 128970 132824 132977 148120 153842 154708 169793 174105 184527

Po 1.000 zł. — 5766 6258 [illegible] [illegible]7387 29827 34870 37808 37574 67990 70842 71009 72032 78737 76815 78588 81111 88472 91763 96675 96584 120648 122274 125930 130135 138640 139716 141020 144144 154941 155257 1699[illegible] 177800 182554

Wygrane po 200 zł.

[illegible] 381 445 85 648 5037 89 101 202 469 [illegible] 318 545 697 925 7211 828 518 757 [illegible] 758 851 9439 10012 72 264 485 562 706 820 11226 902 12025 545 13232 324 960 14186 269 [illegible] 15326 719 870 16849 835 [illegible] 682 18142 985 77 19162 [illegible] 737 945

20694 21490 552 892 22074 332 601 23124 254 431 519 889 923 24045 [illegible] 932 25076 262 400 583 602 701 56 60 816 936 26115 66 97 746 27020 806 811 758 96 820 923 29 28038 176 29016 39 253 459 585 695 692 941 49 [illegible] 31106 841 934 32103 276 362 58 [illegible] 56 33143 69 75 375 495 687 5[illegible] 34308 43 909 11 56 35408 22 654 36002 57 118 565 76 765 59 851 54 78 37021 184 257 401 588 800 947 38490 39177 84 96 540 663

40136 97 433 542 630 41252 870 622 42153 262 50 420 802 [illegible] 589 691 766 890 943 44067 219 53 483 956 85 45113 873 46118 232 85 687 789 837 47307 57 601 20 961 480 425 56 602 89 739 257 66 49070 [illegible] 141 206 8 825 649 825 43 50062 78 98 527 759 68 99 977 51226 429 851 52304 616 583 53225 388 428 737 956 78 54286 837 72 434 623 24 29 98 921 65193 286 428 856 78 56418 521 684 49 53 791 969 57021 467 [illegible]

808 59163 282 98 453 521 648 66 798 69264 405 808 907 60

60164 842 419 500 716 16 46 75 92 906 61141 219 302 626 62613 77 718 80 919 65 63242 447 521 33 669 761 866 64118 44 265 326 838 989 65216 341 1[illegible]9 612 6[illegible] 708 925 67879 68368 515 23 874 268 69141 379 6[illegible] 856 700 64 81 255 386 703 71105 984 88 72699 709 971 05 73125 604 608 [illegible] 868 74471 657 726 58 920 87 88 [illegible] 125 297 407 588 625 917 [illegible]84 284 58 75 219 57 72 620 67 604 64 258 77096 140 68 381 616 876 975 79257 321 29 832 74 86 79564 701 920

[illegible] 54 671 779 902 58 81465 512 86 640 82228 220 92 606 50 97 [illegible] 89 985 83538 899 968 84227 [illegible] 581 806 85038 130 215 77 684 870 87 967 86089 498 579 627 87089 185 662 840 88167 259 428 547 618 [illegible] 90046 62 199 420 574 611 91809 784 981 92077 179 215 [illegible] 22 93591 964 93 94089 868 534 886 954 95048 65 205 8[illegible] [illegible]5 417 5[illegible] 718 9[illegible] 8 81 8[illegible] [illegible] 51 842 75 961

[illegible]00045 893 704 20 62 101809 50 [illegible] 95 739 102080 116 25 26 217 404 677 811 98 1031[illegible] [illegible]4151 702 80 908 33 105870 81 927 86 82 106141 218 863 807 65 937 107194 819 [illegible] 602 [illegible] 86 787 53 108009 187 246 109114 352 440 766 832 79 110270 [illegible] 881 111287 880 742 870 112152 [illegible]09 867 947 113027 238 89 504 614 26

114492 95 96 706 71 115070 804 914 22 116213 66 368 426 764 117208 [illegible] 462 553 690 749 121366 506 627 92 714 [illegible]2555 61 691 802 944 123103 229 [illegible]36 943 124002 76 86 212 58 461 732 874 914 125349 402 750 829 126074 213 995 127001 342 458 64 562 721 [illegible] 16 58 979 128153 66 827 41 129272 [illegible] 959 92.

[illegible]30259 382 89 550 863 919 777 131170 661 82 802 87 132048 276 38[illegible] 550 634 58 766 867 956 133219 443 598 765 893 964 134298 514 642 135219 [illegible] 136164 513 630 828 938 137105 [illegible] 341 740 77 879 943 138044 154 84 313 525 879 937 139118 237 345 66 607 76 79 140058 229 312 433 78 805 30 141089 314 71 570 700 935 142147 654 946 143212 43 345 426 659 144061 [illegible]9 738 80[illegible] 644 804 18 956 146120 38 85 294 308 96 537 669 728 877 147242 865 76 148325 603 149094 257 419 881 993 150229 72 503 37 611 59 790 800 151237 57 516 718 927 66 152070 307 32 613 81 769 831 68 153152 587 662 99 154 363 89 614 848 155013 143 566 623 37 50 743 825 156753 92 157173 735 810 158480 658 748 159159 352 410 17 987.

160178 371 656 847 950 161061 409 68 608 887 162034 166 77 724 919 163000 366 439 674 748 164937 99 165097 386 561 633 93 717 889 979 9[illegible] 167066 170 218 58 303 555 714 950 168099 354 971 169167 211 442 554 604 37 96 943 170021 92 99 426 87 982 171092 131 342 45 423 616 999 172541 95 173463 618 93 174022 135 247 304 175015 371 97 440 544 611 90 176562 843 52 177003 51 142 243 529 678 863 178080 216 79 82 309 419 95 179238 313 538 774 967 180154 421 608 741 181314 24 480 182473 77 781 [illegible]

Obchody „Dnia Kobiet“

Obchody „Dnia Kobiet“ przybrały w tym roku prawdziwie masowy i manifestacyjny charakter. Odbyło się około 100 zgromadzeń.

Podaliśmy już szereg sprawozdań, o pozostałych zgromadzeniach otrzymaliśmy następujące [illegible]

W Goleszowie przemawiał tow. Reger; w Sochaczewie — tow. Śledziński; w Łapach — tow. Walterowa; w Pruszkowie — tow. Waczkowska; w Brwinowie — tow. tow. Śmigierzewski i Weychert; w Piotrkowie, Sulejowie i Tomaszowie — tow. Zaremba, w Błoniu — tow. Sochacka.

Wszystkie zgromadzenia miały przebieg manifestacyjny.

Również otrzymaliśmy sprawozdania o masowych obchodach w Radomsku, Stanisławowie i Zawierciu, gdzie odbyło się jednocześnie odsłonięcie sztandaru.

W Żyrardowie obchód zakazany został przez starostwo.

Różne wiadomości

Katastrofa budowlana. — W Żurawnikach koło Lwowa wydarzyła się tragiczna katastrofa budowlana.

W jednym z tamtejszych domów zawaliła się ściana, przygniatając 83 letniego Stanisława Zawadzkiego, który poniósł śmierć na miejscu.

BURAKI ZAGROŻONE. — Pisaliśmy już o długotrwałej suszy w Wielkopolsce. Skutki jej są katastrofalne. M.in. zahamowany jest wzrost buraków cukrowych, których waga przeciętna jest w poznańskiem o 22 i pół proc. a w pomorskim o 12 i pół niższa niż przed rokiem.

Sanacyjna gospodarka w Ubezpieczalniach

Komornik w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie

(Kor. własna)

Z powodów „oszczędnościowych“ w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie redukuje się funkcjonarjuszy. Oprócz czterech, o których niedawno donieśliśmy, nastąpiła dnia 1 b. m. jeszcze jedna redukcja.

A redukuje się funkcjonarjuszy, mających wyrobienie i nienagannych. Jeszcze jedni nie odeszli, już spowodu przeciążenia pracą, przyjmuje się innych. Pan Charkow, oraz jeszcze jeden naczelnik działu, rządzą się zupełnie samowolnie. Ubiegłego roku w grudniu niejaki Flach dostał urlop płatny poto, by p. Charkowa uczyć jeździć na nartach. Po tym urlopie tenże Flach dostał drugi urlop płatny! Teraz ten sam młodzieniec dobił się stanowiska zastępcy jednego i drugiego naczelnika działu.

Od kilku dni w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie siedzi komornik, celem wyegzekwowania pretensyj wydalonych pracowników: Gregorasza, Rzemienieckiego i Erdsteina. Codziennie komornik zabiera po kilkaset zł., np. we wtorek zabrał coś około 3200 zł. Gdy ci sami ludzie upominali się u dr. Grubera o należność, ten odpowiedział im, iż pieniędzy niema. Poprostu nie chciał uznać ich należności.

Dzisiaj komornik znajduje pieniądze, pobierając równocześnie na koszta procesu i dla siebie coś około 50 zł. dziennie.

Dalej — na mocy rozporządzenia, gabinety lekarskie zostały opróżnione, bo lekarze przyjmują ubezpieczonych pacjentów we własnych mieszkaniach, tak, że w budynku Ubezp. Społ. jest dosyć miejsca na poszerzenie apteki i nie trzebaby płacić kilkuset zł. mies. czynszu w prywatnej kamienicy.

Gospodarkę w Stanisławowskiej Ubezpieczalni należałoby zbadać!!

HULBERT FOOTNER 58

Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

„Nie zanadto szczerze“, zauważyła półgłosem Mme [illegible].

„Co pani chce przez to powiedzieć?“

„Napozór jest zupełnie szczery, zauważyłam jednak, że nigdy nie mówi panu nic nieprzyjemnego“.

„Dlaczegóżby miał mi mówić przykre rzeczy?“

„Bo je mówi wszystkim innym. Taki ma sposób by[illegible]“

„Tak pani uważa!... Ale co pani ma przeciwko niemu?“

„Nie mam żadnych dowodów, jeżeli o to panu chodzi. Znam tylko pobudki“.

„Na miłość Boską, jakiż powód miałby Martin do pozbawienia mnie życia? Straciłby tylko posadę. Nie figuruje w moim testamencie. Ani w pierwszym, ani w drugim. Widział je obydwa“.

„Zapomina pan o brylantach“, powiedziała spokojnie Mme Storey.

„O brylantach?“ powtórzył zdumiony.

„Tych, które on przywiózł na pokład w Willemstad“.

„Pani chyba postradała zmysły!“ zawołał Horacy.

„Niezupełnie“, odparła z uśmiechem. Wyjęła z szuflady biurka radjogram, który nadszedł po obiedzie. Odcyfrowała go ołówkiem między wierszami i bez słowa podała Horacemu. Czytałam go później. Brzmiał następująco:

„Nareszcie skomunikowałem się z Etienne Jeannot. Nikt inny nie zdołał zebrać informacyj. Jeannot telegrafuje mi, że Coade w Holandji otrzymał wielką ilość nieoprawnych brylantów, które Laghet skupował pokryjomu przez cały zeszły rok przy pomocy wielu agentów. Wartość kamieni wynosi, według przybliżonego szacunku, półtora miljona.

Latham“.

„Etienne Jeannot to najlepszy detektyw w Europie“, zauważyła Mme Storey. „Pracowałam już z nim przedtem“.

Twarz Horacego pokryła się szkarłatem. „Co mają znaczyć te intrygi za mojemi plecami?“ zapytał. „Nie ma pani prawa wtrącać się do moich prywatnych [illegible]“.

„Mówi pan głupstwa“, powiedziała zimno Mme Storey. „Skąd mogłam wiedzieć, na co natrafię? Do obowiązków moich należało zbadać personalja Martina, tak samo, jak wszystkich innych osób z otocze[illegible]“.

Horacy mruczał coś gniewnie. Przypominał dziecko, przyłapane na gorącym uczynku i usiłujące się wykręcić. „Dlaczegóżbym nie miał kupować nieoprawnych brylantów?“

„Istotnie, dlaczego?“ szepnęła Mme Storey.

„Mówią, że grozi rewolucja i wszystkie wartości zostaną zniesione. Ale jakikolwiek byłby stan społeczeństwa, brylanty zawsze będą miały swoją wartość!“

„Oczywiście. I dlaczego nie ma pan ich przemycić do kraju na swoim jachcie, jeżeli może pan to zrobić? Nie jestem agentem skarbowym. Chcę panu tylko wytłumaczyć, że półtora miljona to zbyt wielka pokusa, aby można było postawić ją bezkarnie na drodze jakiegokolwiek człowieka“.

„[illegible]“

„Martin przypuszcza, że nikt na świecie nie wie o tych brylantach, prócz pana i niego. Gdyby coś się panu przytrafiło, brylanty pozostałyby u niego“.

„Ufam Martinowi“, powiedział z uporem. „To jedyny człowiek, któremu mogę zaufać! I na nic się nie zdadzą pani nalegania, abym go śledził, albo kazał go uwięzić. Nie wystąpię przeciwko przyjacielowi“.

„Widzę to“, odparła, rozkładając ręce. „Gdzie się teraz znajdują te brylanty?“

„W kasie ogniotrwałej w mojej kabinie“.

(D. c. n.)

Powody samobójstwa eksburmistrza

Zamieściliśmy w części wczorajszego nakładu wiadomość o samobójstwie p. R. Piwowara, eksburmistrza m. Czeladzi, który powiesił się na klamce. Okazuje się, że samobójca miał proces w Sądzie Okręgowym o nadużycia, sięgające 10.000 zł. Piwowar był działaczem sanacyjnym.

KRONIKA KRAKOWSKA

Opady i wylewy rzek

Fatalny stan pogody, panującej od kilku dni, połączony ze znacznemi opadami, — zwłaszcza w południowo zachodniej części kraju, oraz w całym paśmie gór, spowodował podniesienie się stanu wód na poszczególnych potokach i rzekach, należących do górnego dorzecza Wisły

W wielu punktach w okolicach górskich wystąpiły z brzegów potoki, zalewając przybrzeżne pola.

Narazie niema bezpośredniego niebezpieczeństwa powodzi. We wszystkich bardziej zagrożonych punktach czynne są pogotowia— które umacniają mosty, oraz obwałowania. W kilku miejscach woda przerwała drogi i zniosła prowizoryczne kładki.

Szczególnie silnie wystąpiły z brzegów rzeki Koszarawa i Łę-[illegible]

Równocześnie z przyborem dopływów od kilku dni zaznacza się powolny przybór wody na Wiśle.

Woda na Wiśle podnosi się nadal stopniowo i wolno. Liczyć się należy, że przybór ten potrwa jeszcze czas jakiś ze względu na spływ przyboru z dopływów.

Stan jednak zarówno Wisły, jak i dopływów nie budzi żadnych poważniejszych obaw.

Nadmienić należy, że przybór wody w górnym dorzeczu Wisły we wrześniu jest pewnego rodzaju curiosum, a to ze względu na to, że właśnie we wrześniu stan wody na Wiśle i jej dopływach bywa najniższy W tym roku najniższy stan wody na Wiśle przypadł na miesiące lipiec i sierpień.

Panująca nad całym krajem fatalna aura w niedzielę spowodowała znaczne oziębienie się atmosfery, doprowadzając w górach do opadów śnieżnych.

Śnieg spadł w Tatrach na Hali Gąsienicowej, przyczem temperatura doznała obniżenia do 0 st. C.

Śnieg padał również w Nowotarskiem i częściowo w dolinie Dunajca.

Wedle doniesień z gór, opady trwają, aczkolwiek tu i ówdzie dochodzi do lokalnych przejaśnień.

Warto zaznaczyć, że wiadomości o wylewach rzek, lansowane specjalnie w poniedziałek, miały swoisty posmaczek. „Sanacja" gwałtownie usiłowała zwalić na burze i powodzie odpowiedzialność za swoje porażki wyborcze.

Życie robotnicze

Posiedzenie konstytuujące Wydziału Rady Związków Zaw., Komisji Rewizyjnej i Sądu Polubownego odbędzie się w czwartek. 12 b. m.. w Czytelni Domu Kolejarzy, Warszawska 15 17, I piętro.

Kioski reklamowe do dzierżawy

Z dniem 1 października b. r. — kończy się „Orbisowi" dzierżawa kiosków reklamowych w Krakowie. Rozpisano więc przetarg na dzierżawę, przyczem osobno traktuje się wnętrze kiosków, w których przesiadują ich dzierżawcy, a osobno zewnętrzną część, przeznaczoną na reklamy. Wśród oferentów — jak się dowiadujemy — znajduje się: Związek Inwalidów, PAT i PAR, oraz firma K Gra-[illegible]

Dyżury lekarzy

1. Dr. Baranowski Włodz., Tatarska 11, tel. 187-13.
2. Dr. Rosenbaum Barbara, J. Fałata 14, tel. 100-67.
3. Dr. Herzhaft Stanisław, Florjańska I. 47, tel. 169-69.
4. Dr. Owczyński Tadeusz, Lubicz 34, tel. 168-26.

Sport w Krakowie

CRACOVIA—WISŁA 5:0. Jak długo Cracovia istnieje nie odniosła tak wysokiego zwycięstwa nad swym rywalem. Trzeba przyznać, iż zupełnie zresztą zasłużenie. Grała bowiem lepiej od Wisły przynajmniej o klasę. Wprawdzie wystąpiła ona bez dwu dobrych graczy, szczególnie bez Kisielińskiego, ale niemniej zagrała koncertowo. Jest to zasługą odmłodzenia składu. Na czoło drużyny wysunęli się Doniec, Gruenberg i Malczyk. Gracze, którzy bezwarunkowo winni grać w polskiej reprezentacji. Byłoby wprost karygodnem, gdyby kapitan związkowy odważył się wystawić do drużyny polskiej Bulanowa i Kotlarczyka I. Doniec i Gruenberg stanowczo ich przewyższają.— Również Malczyk winien bronić barw polskich. Naogół Cracovia grała bardzo ambitnie i celowo. Wisły nie było widać na boisku. Trzej reprezentacyjni gracze: Kotlarczykowie i Artur, zwłaszcza Kotlarczyk I grali najsłabiej. Jedynie Artur mógł zadowolić. Sędziował naogół dobrze p. Kurzweil ze Lwowa.

Klasa A.

Podgórze — Olsza 3:1. Doskonała gra Podgórza. Olsza zareprezentowała się słabo.

Makkabi — Krowodrza 2:0. Zasłużone zwycięstwo Makkabi

Garbarnia I B — Korona 3:2. — Korona wystąpiła w osłabionym składzie.

Wisła I B — Unja 2:1. Przewaga Wisły.

Grzegórzecki — Zwierzyniecki 1:3 Dobra gra Zwierzynieckiego.

Legja — Wawel 3:1. Odmłodzona drużyna Legji grała zupełnie dobrze.,

Klasa B.

Łobzowianka — Siła 5-1. Hagibor — Zakrzowianka 2:1. Z. F. G. —Orlęta 2:1.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Z miasta

KRADZIEŻ GOŁĘBI.

Wałkowiński Stanisław, przemysłowiec, zam. w Krakowie przy ulicy Lelewela L. 19. zgłosił organom P. P., że w nocy z dnia 7 na 8 września nieznany sprawca skradł mu z zamkniętego gołębnika przez niezamknięte okienko, 7 sztuk gołębi rasowych wart. 100 zł.

WŁAMANIE DO STAJNI.

Nieznany sprawca dostał się przez wyważenie drzwi do zamkniętej stajni Silbigera przy ul. św. Stanisława Nr. 6, skąd na szkodę Tadeusza Golonewskiego, zam. w Woli Duchockiej Nr. 124, pow. Kraków — skradł ubranie męskie, parę spodni, łącznej wartości 53 zł.

ZDERZENIE AUTA Z TAKSÓWKĄ.

U wylotu ul. Szpitalnej a Małego Rynku, auto osobowe Nr rejestr Kr. 5518, prowadzone przez inż. Waltera, zam. w Krakowie, przy ul. Blich, potrąciło dorożkę konną Nr. 117, Wypadku w ludziach nie było; również dorożka nie została uszko-[illegible]

KOMITET ORGANIZACYJNY STOWARZYSZENIA STENOGRAFÓW . PRAKTYKÓW.

(Kraków, ul. Stradomska 10/II p.) komunikuje, że dnia 11 września o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się referat p. Br. Budziaszka p. t.: „Organizacja a stenografja". Wstęp wolny. Goście mile widziani.

KURSY ZAWODOWE

Dyrekcja Muzeum przemysłowego i Woj. Instytutu rzem. przemysłowego w Krakowie urządza w b. r. szkolnym następujące kursy: Elektrotechniczny, obsługi silników spalinowych, obsługi kotłów parowych, obsługi maszyn parowych. hartowania i cementowania stali, spawania i cięcia metali, instalatorskie (wodociągowo - kanalizacyjny) centralnego ogrzewania i chłodzenia, wyrobu i naprawy wag, galwanotechniki, barwienia metali, budowlany, żelbetowy, konstrukcji rusztowań budowlanych, kaflarski, malarzy i lakierników, rysunków technicznego i stolarskiego, ogrodniczy, radjotechniczny, galanterji skórniczej, rękawiczniczy, kroju i szycia, bieliźniarstwa, oraz trykotarstwa ręcznego i maszynowego.

Dla zamiejscowych zniżka kolejowa (bilet szkolny).

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela dyrekcja Muzeum i Instytutu, ul. Smoleńsk 9, od godz. 8 [illegible]

Sąd grodzki w nowej siedzibie

Cywilny sąd grodzki, który mieścił się dotychczas w budynku przy ul. św. Jana został przeniesiony do gmachu przy ul. Starowiślnej, w którym przedtem mieściła się Powiatowa Komenda Policji Państwowej i starostwo powiatowe. Gmach ten specjalnie urządzono. przeprowadzono szereg adaptacyj dla przystosowania sal do rozpraw sądu cywilnego

Repertuar

TEATR IM. SŁOWACKIEGO.

Pod kierunkiem dyr. K. Frycza odbywają się próby z tragedji L. Pirandella „Henryk IV", w której rozpocznie cykl występów Kazimierz Junosza-Stępowski.

Środa, 11 września „Wychowanka".

BAGATELA: „Malowana zasłona" i „Jesienne podrygi".

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Iskor".
APOLLO: „Idziemy po szczęście".
ATLANTIC „Sprytna dziewczyna" i „Sobowtór królewski".
BAGATELA: Wesoła Wdówka" i rewja „Parada gwiazd"
PROMIEŃ: „Wiosenna parada".
STELLA: „Antek policmajster".
SZTUKA: „Dziewczę z obłoków".
ŚWIT: „Pat i Patachon jako jazzbandziści".
UCIECHA: „Mała mateczka".
WANDA: „Marzące usta".

Radjo

Czwartek, 12 września 1935 r.

6.30 Audycja poranna. 7.50 Program. 8.00 Audycja dla szkół. 8.45 Płyty. 9.00 Transmisja z Gdyni: pierwszej podróży S/M „Piłsudski" z Triestu do Gdyni. 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał. 12.03 Dziennik południowy, koncert szkolny, oraz koncert muzyki północnej. Chwilka dla kobiet. 13.30 Południowy koncert popularny z płyt. 15.15 Przegląd giełdowy, oraz wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Arje operowe w wyk. Mattia Battistini (płyty). 16.00 Transmisja z Warszawy: „Kraków Sowiniec" opowiadanie dla dzieci młodszych. 16.15 Koncert ork. dętej kolejarzy śląskich, w programie dzieła Moniuszki. 16.45 „Cała Polska śpiewa" — koncert chóru mieszanego Pocz. Przysposob. Wojskowego. 17.00 Odczyt p. t.: „Dzieje socjalizmu w Polsce": „Socjalizm w Polsce po roku 1863" wygł. Leon Wasilewski. 17.15 Muzyka popularna z płyt, utwory Musorgskiego. 17.50 O książce dr. Wojciecha Gotlieba p. t. „Polen" rozmowa Michaliny Grekowicz z autorem. 18.00 Miniatury kwartetowe w wyk. Smyczkowego kwartetu warszawsk. 18.30 Pogadanka p. t. „Jan Matejko" wygł. dr. E. Łepkowski. 18.40 Dokąd jechać w święto? 18.45 Utwory Paganini'ego z płyt. 19.10 „Wśród naszych przyjaciół" w oprac. inż. St. Bronlewskiego. 19.10 Program na dzień następny. 19.30 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.40 Wiadomości sportowe ogólne. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Muzyka lekka. 20.15 „Marszałek Piłsudski a zagadnienia ustrojowe". 20.45 Dziennik wieczorny, oraz „Obrazki z Polski współczesnej". 21.00 Teatr wyobraźni nadaje popularne słuchowisko Meissnera p. t. „Ocalenie". 21.35 Nasze pieśni w wyk. Anieli Szlemińskiej. 22.00 Koncert muzyki tanecznej w wyk. ork. Małej P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, o 23.00 — 23.05 wiadomości meteorologiczne. 23.05 „Jedziemy do Wiednia".

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Pierwsze niespodzianki wyborcze

W agitacji przedwyborczej wybijali się na pierwszy plan prezes legionistów na G. Śląsku dr Nieć, oraz prezeska „sanacyjnego" Zw. Pol.ek dr. Kujawska. Dr. Nieć i dr. Kujawska kandydowali z okręgu katowickiego do Sejmu warszawskiego. Zalepili oni całe Katowice i okolicę plakatami, ulotkami i t. d. W ulotkach, zawierających życiorysy tych kandydatów czytaliśmy, że są to osoby niesłychanie zasłużone, bohaterskie odznaczone orderami i t. d. i t. d.

Tak dr. Nieć jak i dr. Kujawska przepadli w wyborach. Zostali zaś wybrani prawie nieznani szerszej opinji publicznej dr. Nowak i Przyklink, emerytowany dozorca kopalni. W okręgu Bielsko przepadli obszarnik dr. Habicht, dalej dotychczasowy, sanacyjny poseł i obersenator Halfar, wiceburmistrz Cieszyna. Przeszedł natomiast major rezerwy Płonka, przeciwko którym cała oficjalna „sanacja" prowadziła wojnę, pomimo że był legionistą i senatorem. Major Płonka stał na piątem miejscu i uzyskał z wszystkich kandydatów największą ilość gło-[illegible]

W okręgu Katowice przeszli opowiadacz „Berek i bojek" w Polskiem Radjo p. Ligoń, oraz p Kopeć.

Sfałszowane dokumenty

W niektórych okręgach wyborczych w okręgu przemysłowym G. Śląska ukazały się w nocy z soboty na niedzielę odezwy rad zakładowych, wzywających do masowego udziału w wyborach. Odezwa taka ukazała się nawet w W. Hajdukach, gdzie w radzie załogowej huty „Batory" zasiada większość socjalistyczna. Huta „Batory" liczy blisko 5000 pracowników. Jak się okazało, została odezwa sfałszowana, gdyż podpisy członków rady zakł. z ramienia klas. zw. metalowców dostały się tam bez ich wiedzy.

Odezwa narobiła jednak wiele zamieszania.

Wyniki z Katowic (Sejm Śląski)

W Katowicach uzyskali przy wyborach do Sejmu Śląskiego dr. Kocur 28.854 głosy, dr. Dąbrowski 19.535 głosów, Maciejewski 14.507 głosów, Jesionek 10001 gł. Jesionek był dotychczas chadekiem i został na krótko przed wyborami skaptowany przez „sanację". Dezercja ta nie opłaciła się p Jesionkowi, gdyż nie został posłem. Również p. Maciejewski — który lubił siedzieć na wszystkich krzesłach i dopiero ostatnio zdeklarował się wyraźnie po stronie „sanacji", przepadł sromotnie.

Kradzież kasowa

Nieznani sprawcy włamali się do biur firmy Akselrad w Kamienicy, gdzie systemem fartuszkowym -rozpruli kasę ogniotrwałą, z której skradli 1.441 zł. w bilonie. Z pozostawionych śladów stóp wynika, że sprawców było 3-ch — a między nimi jeden boso. Włamania dokonali zawodowi kasiarze, za którymi zarządzono pościg.

„Sanacja" przyznaje się do swych Volksbundowych sojuszników

Organ p. Grajka „Śląski Kurjer Poranny", omawiając wynik wyborczy, podkreśla z zadowoleniem, że sekretarzom ZZP. opłaciło się kandydowanie na listach „sanacyjnych". Według wszelkich przewidywań 5-ciu sekretarzy Z. Z. P. zostało wybranych posłami. To samo pismo pisze dosłownie: „Wśród wyborców zauważono również wielu Niemców". Zatem sekretarze ZZP. zostali wybrani głosami..." Volksbundlerów".

W odpowiedzi „Polsce Zachodniej"

„Polska Zachodnia" w numerze 238 w artykule p. t.: „Plajta przed wyborczego wiecu socjalistycznego w Niedobczycach" pozwoliła sobie na obelżywe insynuacje pod moim adresem, nazywając mnie— wywrotowcem" i t. p. Ponieważ wysłanego do redakcji „Polski Zachodniej" sprostowania, „Polska Zachodnia" nie zamieściła, proszę Szanownego Tow. Redaktora o zamieszczenie poniższego oświad-[illegible]

Nieprawdą jest, że zwołałem wiec przedwyborczy, natomiast prawdą jest, że wiec został zwołany przez Pow. Kom. PPS, który wysłał mnie na wiec jako referenta. Nieprawdą jest, że działalność moja jest destrukcyjna a ja wywrotowcem. Natomiast prawdą jest, że zawsze stałem na gruncie państwowości polskiej, a referat trzymał się ściśle interesów Państwa Polskiego. Prawdą jest, że już od młodych lat stałem na stanowisku walki o Niepodległość Polski.

Nieprawdą jest, że agitatorzy „sanacyjni" pp Owczarzyk i Węgrzyk zbili moje wywody. Natomiast prawdą jest, że słuchacze obecni na wiecu wygwizdali tych panów, oświadczając, że nie będą głosować na „sanacyjnych" kandydatów. Nieprawdą jest, że nie czekałem końca wiecu i uciekłem lecz prawdą jest, że pozostałem do końca wiecu, zaś uczestnicy rozeszli się z okrzykami: „Niech żyje PPS."

Augustyn Prandzioch
sekr. CZG. na okręg rybnicki.

Radio

Środa, 11.IX 1935 r.

6.30 Audycja poranna. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Udział matki w pracy szkolnej dziecka. 12.30 Koncert w wykonaniu orkiestry kameralnej. 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.30 Muzyka lekka. 16.00 Rozmowa Majsterklepki z Lepigliną — audycja dla dzieci starszych. 16.20 Recital śpiewaczy. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja. 17.00 Stolica wodniaków — reportaż. 17.15 Muzyka salonowa. 17.50 Świat się śmieje (Przegląd humoru zagranicznego). 18.00 Koncert salonowy 18.30 Pogadanka z cyklu „Gospodyni śląska". 18.45 Ignacy Paderewski gra. 19.00 O teatrze ludowym — odczyt. 19.50 Samoloty i ludzie „Loty bez silnika". 20.00 Koncert muzyki lekkiej. 20.45 Dziennik wieczorny. 21.00 Koncert. 21.35 Spadek po młodej Polsce — szkic literacki. 21.50 Zdobycze medycyny: O możliwości leczenia raka. 22.00 Koncert w wykonaniu Orkiestry P R. 22.05 Podróż po Europie „Jedziemy do [illegible]".

Usiłowane zabójstwo

Dnia 7 b. m usiłowano dokonać zabójstwa na osobie Alojzego Malchera z Rudzicy przez to, że sprawca w odległości 10 kroków strzelił do Malchera z broni palnej, prawdopodobnie strzelby myśliwskiej, raniąc go w pierś, lewą rękę i policzek. W toku natychmiastowych dochodzeń przytrzymano jako sprawców Jerzego Gibca lat 45, rolnika z Międzyrzecza Dolnego oraz jego wspólnika Karola Goldę lat 21, również z Międzyrzecza. Powodem usiłowanego zabójstwa była prawdopodobnie zemsta osobista. Wymienionych przekazano władzom sądowym w Bielsku.

Dalsze dochodzenia w toku.

Sport

Ruch W. Hajduki — Polonia Warszawa 8:0 (2:0). Zawody o mistrzostwo Ligi z powodu złego stanu boiska zamieniono na zawody towarzy-[illegible]

Śląsk Świętochłowice — Warta Poznań 0:6 (0:3). Zawody te zakończyły się ciężką porażką Ślązaków „Warta" była znacznie lepszą od Śląska w polu i przed bramką. Warszawianka — Pogoń Lwów 2:2 (1:2). Ł. K. S. Łódź — Garbarnia Kraków 4:1 (1:0). K. S. Dąb — Legja Poznań 4:1 (1:1). Zawody o wejście do Ligi zakończyły się zasłużonem zwycięstwem Dęba

Handel emigrantami w Brazylji

Grupa emigrantów z Portugalji założyła spółkę handlową w Rio de Janeiro. Spółka ta otrzymała koncesję na prowadzenie różnych robót publicznych. W celu zwerbowania robotników postarało się to przedsiębiorstwo o „karty wezwania" zezwalające na wyjazd do Brazylji. Za „karty wezwania" spółka pobierała duże opłaty od kandydatów.

Władze brazylijskie wpadły na trop tych machinacji i nadużyć.— wycofały koncesje i aresztowały wspólników afery. „Karty wezwania" miały być sprzedawane nietylko emigrantom z Portugalji, ale miały przy pomocy własnych „agentów" być wyrabiane dla emigrantów z innych krajów emigracyjnych.

Dochodzą nas wiadomości, że na terenie Gdańska również miał się ukazać taki „agent" od wezwań brazylijskich.

Syndykat Emigracyjny ostrzega kandydatów na wyjazd do Brazylji przed rozmaitymi oszustami. — We wszystkich sprawach, dotyczących wyjazdu i wyrobienia dokumentów podróży należy zwracać się do najbliższej placówki Syndykatu Emigracyjnego, a unikać pokątnych doradców, którzy narażają tylko na straty materjal-[illegible]

Ruch emigracyjny w sierpniu 1935 r.

W miesiącu sierpniu wyjechało do krajów zamorskich 872 emigrantów.

Do poszczególnych krajów cyfry przedstawiają się następująco: Argentyna — 293 osoby, Kanada — 190 osób, Brazylja — 121 osób, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej 97 osób, Paragwaj — 53 osób, Urugwaj — 27 osób, inne kraje zamorskie — 86 osób.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.